

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-szorosos betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyitólátó postáért 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetemen
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, augusztus 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Általános kibékülés.
- Az aradi vadászok.
- Pusztító tüzek.
- Leszáll a pótadó.
- Fiatal gróf — öreg frázisok.
- Cigarette . . .
- Agyonlőtt urilasszony.
- A vízbe fulladt ötven ember előtt.
- A gazdaszövetség tiltakozása.
- Ujabb földrendés Kecskeméten.
- Furcsa válópörök.
- Tarkaságok.

A mellőzött lobogó.

Budapest, augusztus 4.

(Politikai munkatársunktól.) A parlamenti botrány hullámai visszahúzódtak medrükbe s ma délben újszólván már senki se beszélt arról a viharról, amely az obstrukciószikrázó légköréből olyan menydörgésszerű robajjal tört elő. A képviselőház folyosóján is napirendre tértek a tegnapi skandalum fölött és visszatértek a vasárnapi nemzeti botrányra. Sokat foglalkoztak ma is a vasárnapi népgyűlésen történetekkel, amelyen tudvalevőleg a Justh-párt nyilvános pusztító versenyt rendezett a vörös szocialistákkal és közben száműzték a nemzeti lobogót. Ezt a csuf, nemzetietlen, Justhékát olyannyira jellemző cselekedetet az tette ma aktuálissá, hogy a Justh-párt mentegető cáfolatot adott ki. Csomó képtelen érveléssel akarták elfogadhatóvá tenni azt a tettüket, amiért bensőleg valószínűleg még ők is szégyenkeznek.

Lehetetlen, hogy be ne lássák, mi-képp ennél szégyenletesebb, ennél durvább megaláztatás sohasem érte, nem érhetne volna a magyar nemzeti önértéket; de erről a megaláztatásról hallgatnak azon az oldalon, ahol a műfelháborodás egészen a dühöngésig fokozódik olyankor, midőn ennél ezerszerre kisebb jelentőségű sérelem éri a nemzeti lobogót, mikor az ilyen sérelmet saját egyéni népszerűségük érdekében — sokszor igazán felháborító módon kizsákmányolhatják.

Az utca a szocialistáké; de ők az utcával szeretnének barátkozni. Az utca segítségével szeretnének terrorizálni a nemzet akaratát, úgy mint ezelőtt régen te cselekedtek; de az utca feltételeket szab. Általános, titkos és egyenlő választójogot követel. Es ők megadják neki. Hátha megdől e miatt a magyarság uralma? Uj nem igaz, nem dől meg. Ezen nem is érdemes gondolkozni. Rohannak a népszerűségért s feladják nekik a második feltételt: nem tűrjük az utcán a nemzeti lobogót. Es ők elfogadják és gyűlöleseznek a vérvörös lobogó alatt és ünnepeleik magukat a nemzetközi szocialisták jelszavaival.

Mi ez? Elvetemültség-e ez, vagy korlátoltság. Nem. Sem az egyik, sem a másik. Közöséges ravasz-ság, ez osupán. Ezek az urak egész egyszerűen így gondolkoznak: Ha mi az utcával szövetekezünk is, azért sem a választójog, sem a többi szocialista követelés teljesülni nem fog. Az országot baj nem éri, de mi

jól járunk, mert lesz seregünk ezen-tul is, melyet felizgathatunk — kapunk mandátumot, mert ellenfeleinket terrorizálhatjuk.

Es ennek a nagyon alantjáró gondolkodásnak a szolgálatában eltűrik azt, hogy a nemzeti lobogót kitilthassák a népgyűlésről, melyen ők elnökölnek. Talán eltűrnék vagy el is tűrik még majd a nemzeti lobogó megbecstelenítését is, hogy megtarthassák azt a hatalmat, mellyel a népet zendülésre izgatni lehet, mellyel a szenvedélyeket felkorbácsolni mindig tudták a multban.

Az a politikai iskola, mely az utcai terror segítségével eddig hatalmat tudott gyakorolni a nemzet közhangulatára, — esőbe jutott. A nemzet öntudatra ébredt. A komoly polgárság, mely a most lefolyt nemzeti küzdelem előtt és e küzdelem alatt még lelkesülni tudott a nemzeti jelszavakért, rettenetes csalódást érez. Megérezte, hogy kegyetlenül gonosz játékot űztek legszentebb érzelmeivel. Meglátta, hogy azok a közvitéztek, akiknek egyetlen szavára a szuronyerdőkkel szembeszállni minden pillanatban kész lett volna, — csak pappendekli hazafiak voltak. Megérezte, hogy az augurok otthon össze-nevetnek, mikor a nemzetet a szerencsétlenség örvényébe sodorták és megérezte, hogy azokat a rettenetes nemzeti sérelmeket, melyekkel politikai ellenfeleiket negyven esztendeig rá-galmazták, — ők négy évi kormány-

Az orosz börtön.

Senki sem hivatottabb arra, hogy az orosz börtönök állapotáról igaz véleményt adjon, mint Figner Vera. Ő, a ki éveken át szenvedte az orosz börtönbüntetést és szigorú száműzetést Schlüsselburg várában pusztán azért, mert nyíltan vallotta, hogy egy orosz forradalmi párt-hoz, a Nép Akaratához tartozik.

Előkelő családból származik és önként csatlakozott a forradalmi párthoz „Eljött a nép közé”, mint a hogy a szocialisták mondják. Súlyos szenvedései és embertársai iránt érzett benső részvéte bírhatta arra is, hogy a mint kiszabadult a fogságból, ahol huszonegy keserves esztendő töltött, újra a szenvedő emberiség szolgálatába álljon. Zürichben doktori oklevelet nyert, és most saját szülővároskájában ingyen gyógyítja a betegeket. A mi szabad ideje megmarad, azt írásra fordítja. Egymásután jelentek meg előbb versei, majd elbeszélései. De kétségtelenül a legérdekesebbek emlékiratai, a melyek közlését most kezdi meg. A börtönben 1884-ben negyvennyolc bajtárs volt, 1890-ben számuk huszonnyolcra apadt, 1896-ban már csak tizennyolcan voltak. Megrikkította sorait a sok szenvedés, keserves nélkülözés, lelketlen üldözés és a börtönök rettenetes nyomorúsága.

De adjuk át a szót neki magának: — Svájcban, ha valamelyik börtön üresen áll, kitűzik az öröm jeléül a béke fehér lobogóját.

Talán még egyszer elkövetkezik az az idő is, hogy Oroszországban is loboghat magasan a fehér zászló annak jeléül, hogy politikai foglyok nincsenek benne. De jelenben még sajnos, úgy állanak a dolgok, hogy fekete gyászlobogó lenghetne a börtönök tetején, azokon a házakon, ahol az emberi szenvedés, nélkülözés és nyomorúság, betegség és halál üli diadalát.

Nem tudom, szomorubb-e, vagy borzalmasabb e mindaz, amit az ottani állapotokról írhatnak. Időről-időre körüljárja a vészkiáltás egész Európát. Nincs ma olyan művelt ember, akinek szíve ne facsarodnék el, ha erről a szenvedésről, erről a borzalomról csak hall. Es mégis beszélnünk kell róla, mert ép olyan égető, mint emberi követelés, hogy véget vessünk ezeknek az állapotoknak.

Foglalkozott már ezzel a kérdéssel számtalan esetben az orosz sajtó ép úgy, mint a külföldi. Alig másfél esztendővel ezelőtt angol nyelven jelent meg egy broszúra (The Terror in Russia), utóbb egy francia Kropotkin Pierre tollából hiteles számadatokkal bizonyítván ez állapotok iszonyuságát. Az igazságügyi miniszter állítása szerint és a дума elé tett beismere-séséből tudjuk meg, hogy a foglyok száma

1904-ben kilencvenegyezer, 1909-ben a szám száznyolcvanezerre szökik föl és most meghaladja a kétszázézeret!

Es ezzel a rettenetes számmal szemben ott áll a meztelen igazság, hogy egész Oroszországban száznégyezer fogoly számára sincsen kellő helyiség. Ezt mindenki jól tudja, de nem tudja a művelt világ azt, hogy ép ilyen rettenetes, ilyen gyalázatos a politikai száműzöttek és az erődítésekbe küldött foglyok sorsa is. Rettenetes még csak elképzelni is, hogy azok a boldogtalanok, a kik néha csak valamilyen tévedés áldozatai, de valójában soha sem gonosztevők, hanem igaz és szabad eszmékért küzdő emberek, férfiak és nők, micsoda életet élnek, tiz-tizenkét, husz esztendői száműzetés alatt! Ételük undorító piszkos, ehetetlen és kevés, szobájuk, illetve odujok бүзös és szellőzetlen, ágyuk, de még csak egy pihenő padjuk sincsen. Istenem! Mi lesz itt ezekből az életerős, szép szájjú emberek-ből, mire kinszenvedésük tanyáját el-hagyják!

Es ilyen mindenütt a helyzet, nemcsak Szibériában. Gorni Zerentouban a háromszáz fogoly turnusokban alszik. Az első csapat esteli 8 órától hajnali kettőig. Ekkor fölrázzák őket. Még amugy a meleg ágyba bujtatják a második csoportot reggeli nyolcig. Még csak aludni sem hagyják a boldogtalanokat, úgy hogy a jótékony álomgyönyörűségét élvez-

zásuk ideje alatt, mind, mind elkövették a nemzet ellen, sőt e rövid idő alatt fenéig kizsákmányolták.

A komoly polgárság elhagyta őket, főlejük emelkedett és ők most a munkás társadalom terrorisztikus erejét szeretnék kiaknázni. A munkástársadalom azonban nem naivlelkű politikusokból áll. Ez az elszánt politikai szervezet legelső sorban is a nemzeti lobogó megtagadását követeli tőlük. Es ők megtagadták és már sorakoztak is a piros lobogó alá. Es keserű csalódás fogja őket érni, mert ezeknek a politikus uraknak sejtelmük sincs arról, hogy mi az a szociáldemokrácia. Ezek a politikus urak azt gondolják, hogy üres szószátyárkodással ott is lehet népszerűségré és politikai eredményekre szert tenni. Tévednek. A szociáldemokraták ugyanis harcolni, sőt terrorizálni fognak a választójogért; de olyan szociálista nem lesz ebben az országban, aki csak az ujját is megmozdítaná azért, hogy nekik mandátumuk legyen.

Sajnálatos, hogy a negyvennyolcas vezérek egészen a nemzeti lobogó megalázásáig elmentek azon a lejtőn, melyen lefelé kellett süllyedniük. Sajnálatos, mert mi, a hatvanhetes politika katonái, sohasem felejthetjük el azt, hogy a nemzet lelkében a függetlenségre való törekvés érzéseit fent kell tartani azért a célért, ha már elpusztult volna egészen, akkor is életre kellene hívni a negyvennyolcas pártot.

Az osztrák miniszterelnök a királynál. Bécsből jelentik nekünk: Gautsch báró miniszterelnök ma Ischlebe utazott, ahol a király holnap külön kihallgatáson fogja fogadni.

A pénzügyminiszter utazása. Lukács László pénzügyminiszter és megbízott kereskedelmi miniszter ma Budapestre érkezett. A miniszter néhány napig Budapesten is marad a azután családját Gasteinba kíséri.

zék! A fárasztó napi hajszák és küzdelem után milyen rettentő lehet izgatottan és remegve heverni azon az agyon, amely alig nyújt durva pokrócnál egyebet!

Akatuoból írja egy boldogtalan fogoly: 1909. óta még posztó takaróinkat is elvitték tőlünk. Képzeld el, mit jelent ez harmincöt-negyven foknyi hidegben, ebben a hó- és jég-sivatagban. De még ez is jobb, mint az a rémes lyuk, amit szobának hívnak és ahol negyvenen vagyunk annyi helyen, a mely csak tizennégy ember számára elégséges nagy!

Alexandrovszk erődítményben egyszerűen az asztalok tetején és az ágyak alatt alusznak a foglyok.

Algátsiban még annyi hely sincsen, hogy étkezés alatt leülhessenek a foglyok. És ezek nem gyilkosok vagy rablók, hanem politikai vétségért elítéltek. Állva esznek, néha a piszkes földről, mert a fogház felszerelve sincsen rendesen. Nincs a folyosókon egy talpalatnyi hely! Ott hevernek a szerencsétlen bajtársak a földön, matrác, takaró, párna nélkül! Egy ilyen éjszaka alatt is megőrülhet az, a kinek szíve helyén sincsen kő.

Es reggelre kelve? Folytatódik az iszonyat. Piszkos, mert szappan sincsen, sőt a fehérneműt is csak egyszer válthatják hetenkint és ép úgy veszik föl, mint a hogyan levették. Mosni is szappan nélkül mosnak a raboknak. Fárdeni egyszer szabad havonta. Egyszerre

Általános kibékülés.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 4.

Ha az egek ura egyáltalán törődne azzal, ami mostanában a magyar parlamentben történik, ha az uristennek sokkal fontosabb dolga nem volna, mint az obstrukciós eszényaságokat figyelni, akkor a teremő ma szelid mosolyal nézhetett volna a dunaparti márványpalota cifra nagytermében játszadozó felnőtt fiukra. A tegnapi nagy „haragszómad“ -ot és „örök harag“ című gyermekjátékokat ma a béke derűje váltotta föl. A megbántott sajtó megkapta a joggal kért elégtételt, viszont a Ház méltóságán ejtett esorbát is — mint mondani szokták — kiköszörülte Pál Alfréd és Pozsgay Miklós.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Berzeviczy Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után.

Elnök nyilatkozatot óhajtott tenni a tegnapi incidensre nézve.

(A háznap és a sajtó.)

Jelentemem kell a t. Háznak, hogy a parlamenti hírlaptudósítók testületének hivatalos képviselői megjelentek nálam és tudomásomra hozták, hogy saját hatáskörükben eszközölt gondos és lelkiismeretes vizsgálat után megállapították, hogy a tegnapi ülés alatt a hírlaptudósítók karzatáról semmiféle, a Ház rendjét zavaró közbeszólás el nem hangzott s nekem e tényállás megállapítását hitelesnek kell tekintenem (Helyeslés a baloldalon) és annak alapján tévesnek kell minősítenem azokat az információkat, melyek a tegnapi incidens alkalmából felmerültek. (Helyeslés.)

Meg kell azonban jegyeznem, hogy ezen téves információkat érthetővé teszi az a körülmény, hogy a tegnapi összeütközés idején itt néhány percig a legnagyobb izgalom, zaj és zürzavar uralkodott és hogy ma egyes sajtóorgánumok megnevezhetni vélik azon tudósítókat, kik a hírlapírói karzatról az egyes képviselőket tettlegességre buzdító, vagy sértő közbeszólásokat hallattak. Ha ekkép maguk a sajtóorgánumok, mint most már hinnem kell, jóhiszemű tévedés áldozataivá lettek, annál kevésbé lehet esodálni, ha ezen jóhiszemű téve-

désben egyes képviselők is osztoztak. (Ugy van! jobbfelől.)

A háznap ur tegnapi lojális nyilatkozatában már igazolta eljárását. (Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) Ő felfogásom szerint csak kötelességét teljesítette, midőn egyes képviselő urak részéről, kiknek közlését hitelesnek kellett tekintenie (Zaj a baloldalon) figyelmeztetve lévén a történetekre... (Zaj a baloldalon.)

Sümegei Vilmos: Nincs joga! (Nagy zaj és ellenmondás jobbfelől. Elnök cseppet.)

Elnök: ...tekintettel a dolog sürgősségére s a helyzet feszültségére, nem várva a külön elnöki utasítást, rögtön figyelmeztetőleg közbelépett. (Helyeslés jobbfelől.) A magyar parlament régi jellemző hagyománya, hogy a parlamenti lap tudósítókat terhes és fontos feladatuk teljesítésében a legmesszebbmenő előzékenységgel és teljes bizalommal támogatja. (Helyeslés.) E hagyományhoz a magyar parlament hű maradt eddig és bizonyára hű fog maradni a jövőben is. (Élénk helyeslés.) A midőn tehát konstátálom, hogy a jelen esetben is a parlament egyetlen tényezője részéről sem forgott fenn oly szándék, mely e hagyományos előzékenységgel és bizalommal ellenkeznék, s nyilatkozatommal, azt hiszem, a felmerült incidens elintézettnak tekinthetjük. (Általános helyeslés.)

Elnök bemutatja Rákosi Viktor szabadságkérő levelét, a melyre nézve névszerű szavazást kértek.

A Ház névszerű szavazással megtagadta Rákosi kérésének teljesítését.

Elnök bemutatja Görgey László munkapárti képviselő szabadságkérő levelét. Az ellenzék nincs a teremben és így a Ház minden vita nélkül megadja a kért szabadságot.

(A dulakodók.)

Darvai Fülöp, a mentelmi bizottság elnöke, bemutatja a bizottság ítéletét Pozsgay Miklós és Pál Alfréd ügyében. Az elnök kijelenti, hogy a kihallgatott tanúk vallomásából megállapítható, hogy súlyosan sértő szavak estek, de tettlegesség nem történt. Minthogy azonban a sértő kifejezések is durva sértés a parlament tekintélye ellen, a bizottság egyhangulag arra ítélte a két képviselőt, hogy a Házat ünnepélyesen kövessék meg.

A Ház vita nélkül egyhangulag elfogadja a bizottság jelentését.

fürdenek tizenkettő számára elkészített fürdőben hatvanan!...

Ennél a rémes piszoknál csak egy van, a mi még nagyobb baj. Az ételek és elkészítésük módja. Egyszerűen éheznek a foglyok. Minden idők története megtanítja, hogy az ellenség kiéheztetése volt a legegyszerűbb út a megsemmisítésre. Azokat, akiket nem ítéltek kötéllálra, vagy főbe nem lőttek, vagy kerékbe nem törték, azokat agyon éhezették.

A tizenhetedik században megtörtént egy bojár nővel, hogy éhhalálra ítélte a jószágos Alexios Mihalovics cár. Így nevezi őt a történet.

Egy akkori krónikás beszéli el igen meghatározó módon, a vérlázító kínzást.

Előbb megengedték az asszonynak, hogy választhat. Tagadja meg a hitvallást és visszahagyja neki a házát, a földét, a vagyonát, ott élhet Moszkvában a gyermekei között.

De az asszony hű maradt a hitéhez. Erre elvonszolták egy távoli erdőbe és ott agyon éhezették.

— Kis katonám! Hogy a jószágos Ég fordítsa feléd ábrázatát! Könnyűdj rajtam és adj ennem egy harapást a te kenyerekből!

— Nem tehetem! Tiltva van!

— Hogy az Isten bocsássa meg a te vételkedet! — szölt a bojárnő. De erősebb volt kinyja és újra rimánkodásra fogta a dolgot: — Irgalmazz! Te! Hisz neked is volt anyád! Adj egy kocsiny uborkát!

— Nem szabad, mert akkor én szenvedek úgy, mint most te...

Ujabb könyörgés: — Fogadjon irgalmába az Ur Jézus! Nyujts felém egy kis penészes almát!

— Csöndesség... Az ör nem felel...

— Védelmezzen meg az Isten, és az örök világosság fényeskedjék neked! — És a szegény nő kiszzenved...

A tizennyolcadik században Anna és II. Katalin cárné is megengedhetőnek tartják az agyonéheztetést...

A tizenkilencedik században az osztrákok éhenhalással büntetik azokat a foglyokat, akiket Spielbergbe száműztek. A köszívű örök loppal cseresznyét adtak a boldogtalanoknak, mert nem tudták végignézni az áldozatok szenvedését.

Azt hittük, hogy ezekkel a történetekkel ma már nem találkozhatunk. Pedig ma épp így áll még a világ Oroszországban.

1892-ben egy derék, lelkiismeretes orvos unszolására legalább megengedik azt, hogy a politikai foglyok életébe egy-egy kanál vasat tehessen. A betegség, a skorbut, a tuberkulózis olyan rohamosan szedte áldozatait, hogy Williams doktor nem akarta tovább tétlenül nézni. Ehhez a mentő eszközhöz folyamodott. Minden délben sorra járta a szobákat, és ő maga adta a mesterséges táplálékot a foglyoknak. Mivé asztak össze ott azok a derék, hatalmas orosz férfiak, a kikkel együtt kerültem oda! Mi lett

Elnök ennek folytán felhívja az illető képviselőket, hogy tegyenek eleget a bizottság ítéletének.

Pozsgay Miklós ünnepélyesen bocsánatot kér.

Pál Alfréd a maga önszántából is ünnepélyesen megköveti a Házat.

(A napirend.)

Solymossy Odön báró előterjesztette a védőbizottság jelentését a katonai bünvádi perrendtartásról.

Következett a napirend szerint a névszerinti szavazások sorozata. Névszerint szavaztak arról, hogy a különböző feliratokat mely bizottsághoz utasítsák.

A többség minden esetben az elnök javaslatát fogadta el.

(„Árulók, hóhérok.”)

Ezután rátértek a védőerő-reform tárgyalására.

Károlyi József gróf a pártonkívüli függetlenségi képviselők nevében szólal föl. Nehezen tud animozitás nélkül megemlékezni Okolicsányi László tegnapi beszédéről, aki függetlenségi létére a kormány és a többség támogatására sietett, épen a csata hevében. Ez közönséges árulás (Zajos helyeslés és taps a baloldalon) és eddig példátlan a magyar parlamentben. Kéri Okolicsányit, tegye le a negyvennyolcas zászlót, amelyet csak cégérül használ, de amelyet voltaképpen hitlenül elhagyott. (Zajos éljenzés a baloldalon.) Tisza István gróf a hadsereget a miénknek mondotta. Ugy látszik, elfeledte, hogy ez a hadsereg utóda nyelvében, szellemében és jelvényeiben annak a haderőnek, mely a mi nemzeti hadseregünket 49-ben orosz segítséggel leverte, legjobbainkat vérpadra hurcolta és hőhémunkát végzett hőseinkkel.

Az ellenzék zajos tapsal fogadta ezt a kijelentést, a jobboldal viszont óriási méltatlankodással fordult Károlyi ellen. — Rendre! Rendre! — zugták az ellenzék felé. Hazai Samu honvédelmi miniszter pedig fölündultan eltávozott a teremből.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy a közös hadsereg a közjog és a törvény szerint Ausztria Magyarország hadserege. A használt kifejezésért kénytelen rendreutasítani a szónokot. (Helyeslés a jobboldalon.)

Károlyi József gróf: A használt kifejezést a negyvenkilencediki hadseregére értette, nem a maira.

Eitner Zsigmond: Ez történelmi igazság!

Lovász Márton: Haynaut nem lehet itt igazolni!

Mikhailovból, Baránikovból és a többiből, a kiket a tisztességes táplálék megmenthetett volna!

Az összes börtönökben kivétel nélkül koplálnak. Az egész különbség csak annyiból áll, hogy egyik helyen ritkábban, egyikben állandóan. A bőjt napirenden van. Még a kinek pénze van is, csak úgy segíthet magán, hogy naponta egy kis cukrot vagy édességet, süteményfélét vásárolt. Egyebet nem lehet becsempészni.

Egy barátom így szőtt egy izben hozzám.

— Istenem! Volt idő, hogy én egyszer jól voltam lakva egész életemben? Milyen érdekes lehetett? Elfeledtem teljesen...

Szibériában egy háromszáz személyre berendezett konyha üstjében állandóan hatszáznak főznek. Kétszáz grammot számítanak egy ember ellátására... Naponta zabliszből főtt leves, benne a hus, amikor nincs bőjtös nap, de bőjtös napon üres burgonyalé, amelyet vacsorául még este vízzel fölhititanak...

Különbösen soha nincsen egy tál ételnél több, még ünnepnapon sem, és fekete kenyér is csemege a raboknak. Valami undorító penészszagú málé. Ez a kenyér, de egészen hozzá illik a többi ételhez. Burgonya, zabliszt, málé... Ez az állandó táplálék...

Azt hinnék, hogy ez a sorsuk csak azoknak van, akikre már kimondták az ítéletet.

Nagy Sándor: Régi dologról ne beszéljünk! Meg volt! Vége van!

Károlyi József gróf: Ezek az emlékek elváltatják a nemzetet ma is a hadseregtől. Az erős hadsereggel mi csak a koldustarisznyát védelmezhetnénk. Első az ország gazdasági megerősítése. A nagyhatalmi állásnak első feltétele a belső béke, a társadalom nyugalma, a mit a katonai terhek veszélyeztetnek. A függetlenségi párt óhajtja a királlyal való békét, de a nemzet jogának respektálásával. Határozati javaslatot nyújt be, mely a védőreformot a magyar közjog és a nemzeti kívánságok szellemében oldja meg.

Elnök: Utólag értesült arról a kifejezésről, melyet a szónok Okolicsányi Lászlóval szemben használt. Most nem akarja ezt rendreutasítás tárgyává tenni, de kéri a szónokot, hogy jövőre tartózkodjék a heves kifejezésektől.

Károlyi József gróf kijelenti, hogy az áru-lást csak mint hasonlatot említette a különben köszöni az elnök figyelmeztetését.

Elnök az ülést két óra után berekesztette.

VÁROS ÉS MEGYE.

Városi közgyűlés. Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1911. augusztus 9-én délután négy órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás a a kerülő ügydaraboknak. 19. Ilika Sebők és társainak kérelme 5 holdnyi területnek szérűskert céljaira való bérbevétele iránt. 20. A tanács előterjesztése Zsumanka Illés gör. kath. kántornak fizetés fel-emelése tárgyában. 21. A tanács előterjesztése Kis Arnold és érdektársainak a fizetés túllévozmény visszatérítésének kötelezettsége alóli felmentése iránti kérvénye tárgyában. 22. U. annak előterjesztése a május havi állami adók utáni közszégi adó elő és leírása tárgyában. 23. U. a. előterjesztése a vízvezeték megváltása ára fejében a helybeli királyi adóhivatalnál letétben levő 1238996 korona 20 fillér tőke kamatainak a jövő évi költségvetésben miként leendő pótlás tárgyában. 24. Faragó József adóügyi negyedmester kérvénye rendkívüli fizetési előlege tárgyában. 25. Sztupár Antal adóosztály kérvénye rendkívüli fizetési előleg engedélyezése tárgyában. 26. A m. kir. belügyminiszterium leirata a színházi szerződés meghosszabbítása tárgyában. 27. Edl Lőrinc adóosztály kérvénye rendkívüli fizetési előleg utalványozása iránt. 28. A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter 103626—910. számú rendelete a Salacz Gyula alapítvány kezelése és fenn-tartása érdekében hozandó határozat tárgyában. 29. A tanács előterjeszti, hogy Urmánczi János, Barca Ábel, özv. Háy Pálné Kovaly Mihály, Sándor Sándor, Nádrai Aurél, Kirle Antal, Kertész István, Figus Albert, Buvár Mihály, Nacht Viktor, Varga Pál, Lipták Imre, Izsák Ignác, Golent Má-

Akiknek sorsát már megpecsételték. De távolról sem így van! Azok is, akik csak vizsgálati fogságban vannak, vagy akik gyanusak, azok épp ilyen ellátásban részesülnek, épp így élnek. Nem egy közülök már régen el van hantolva, mikor ártatlansága kiderül! Ki törődik itt azzal?

Elszigázva, kimerülten, agyonnyomorítva egész életükre, így távoznak az orosz börtönökből azok, a kiket szerencsétlenül balvégzetük odasodort.

Oh! Egy könyv nem volna elégséges annak elmondására, a mit én láttam és a min keresztül mentem én és azok a szerencsétlenek, a kiknek szívükben egy szebb jövő hajnala dereng...

A börtön mindenütt bizonyonnyal börtön marad. De az emberi méltóság nem engedi meg, hogy Oroszországnak gyalázatát a többi művelt nyugati állam összetett kézzel nézze. A ki bünt követett el, annak is joga van arra, hogy emberi módon bánjunk vele, hát még a kik felebarátjaikért föláldozzák magukat?

Elvész a nagy mindenségben minden könyörgő szózat, és nem segítik meg embertársaikat azok, akik napfényben, tisztán, boldogan élnek? Hadd érje a humanizmus egy eltévedt sugara őket is, és világítson bele börtönük és nyomoruságuk sivár szomorú éj-jelébe...

tyás, Veres János, Viznyiczai Máttyás, Kiszeli János, Román Róbertné és özv. Lászka Lajosné, általa emelt új épületek bérjövendelmére a közszégi adómentesség megadásáék. 30. Ugyanaz, hogy Tóth János adómentesség iránti kérelmével átala-kitás miatt elutasitassék.

Az aradi vadászok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 4.

Augusztus 15-én vége a vadászati tilalomnak és fölkerelkednek puskával vállukon a passzionátus vadászok. Arad határában bőség-gel van a vad és így nem csodálható, ha ez-idén ismét többen váltották ki vadászjegyüket az aradi polgármesteri hivatalban. Az aradi nimródok névsorát itt közöljük a vadászati jegy kiváltásának sorrendjében:

Fábry Sándor dr. Acsev. vezérigazgató, Mikoss Aladár százados, Polgár Miklós tanár, Kintzig László gimnáziumi tanuló, ifj. Kristyó János földbirtokos, Borlódán György járásbíró, Veszelyovszky János segédtanfelügyelő, Kálmán Ferenc dr. járásbíró, Blaskovits István földbirtokos, Kuszalik Ferenc művezető, Kronitzky Agoston mérnök, Rudolf Károly csoportvezető, Gogg János főművezető, Jaklits Ferenc csoportvezető, Fischer József pékmester, Wolf Gusztáv főmérnök, Darányi János tb. főszolgabíró, Schill József vármegyei főjegyző, Velosov Géza dr. ügyvéd, Uray József járásbíró, Szécsény Kázmér földbirtokos, Fábrián Lajos dr. törvényszéki elnök, Lukácsy Miklós törvényszéki bírós, ifj. Farkas Sándor jogszigorló, Dörner Emil gyáros, Kovács János máv. felügyelő, Domokos László törvényszéki bírós, ifj. Rössler Károly ad-junktus, Probszt Mihály építész, Berzsényi Béla p. ü. titkár, Feszler Károly szőlőbirtokos, ifj. Feszler Károly szőlőbirtokos, ifj. Szathmáry István tanár, Dapsy Kálmán máv. tisztviselő, Dapsy Kálmánné, Kremer József szőlőbirtokos, Weimann József m. hivatalnok, Simó Károly dr. orvos, Herbay Gyula bizt. bank titkár, Jegesi Károly dr. tb. főügyész, Schauer Ádám nyug. vámfelügyelő, Breuer Fülöp gyógyszerész, Simon Jenő ügyvéd, Virágh Lajos főmérnök, Nesnera Aladár fa- és fémpáriszkolai főigazgató, Nesnera Odön orvostanhallgató, Neuman Károly dr. gyáros, Nyáry László rendőrségédtiszt, Rámer István rendőralkapitány, Arjoeza Vazul bankhivatalnok, Wally György főpénztárnok, Balosó Antal városi hivatalnok, Panián György járásbírói titkár, Elekes Gáspár bizt. főügynök, Baross Zsigmond árvaszéki ülnök, Hanthó Sándor dr. ügyvéd, Andrényi Károly báró nagykereskedő, Kabdebó János jószágigazg. fogalmazó, Pálffy Pál nyug. vasuti főpénztárnok, Pálffy István vasuti ellenőr, Mokry Jenő honvédszázados, Ajtay Sándor nyug. erdőmester, Hady István magánzó, Klosch Adolf kereskedő, Salacz Iván honvédszázados, Heppes Aladár főjegyző, Szalay Antal földbirtokos, Bund Henrik nyug. főszámvevő, Raicu Demeter földbirtokos, Kaszás Ferenc máv. mozdonyvezető, Losonezy Géza Acsev. hivatalnok, Hady Gyula Acsev. ellenőr, Jankó Mihály magánzó, Jankó Imre mértékhitelítő főnöke, Vasarhelyi János Acsev. hivatalnok, Honza János máv. ellenőr, Lányi József pincemester, Mészáros Dániel törvényszéki író, Brunnenstein Ferenc gazdasági tisztviselő, Andrassy Béla személynéző, Kövér Zsigmond városi kamarás, Königsberg Fidélf gróf magánzó, Dániel Péter jószágigazgató, Markovits György p. ü. számvizsgáló, ifj. Nesnera Aladár mérnök, Rázel József mérnök, Péterffy Andor főmérnök, Darányi Lajos dr. nyug. őrnagy, Laczay Gyula takarékpénztári hivatalnok, Dániel Endre bizt. titkár, Boros József orvostanhallgató, Horthly Miklós korvett kapitány, ifj. Moskovitz Izidor kereskedő, Binder Gyula v. számtiszt, Földes Kelemen gyógyszerész, Hehs Vilmos gyógyszerész, Dálnoky-Nagy Lajos alispán, Merle Géza mérnök, Fejes Jenő mérnök, Vojtek Alajos droguista, Hermann Gyula magánzó, Lapuska Demeter kereskedő, Dömötör Bertalan mérnök, Robics Pál járásbíró, Boros Béni dr. ügyvéd, Laczay Endre magánzó.

Cigarette . . .

— Izzalmas kaland. —

(Fővárosi levél.)

Kovács Aladár dr. a budapesti mentőegyesület igazgatója, nemrégiben, mikor a török mentők kioktatására lenn járt Konstantinápolyban, fantasztikus kalandon ment keresztül. Valami háborzongatóan rémregényszerű, ahogyan lefolyik az a história, de a végén mégis egyszerű humoros esetté tompul, amely jóízűen nyújt bepillantást két furfangos török révész drasztikus gondolatvilágába.

Kovács dr. maga mesélte el tegnap ezt a sokáig emlékezetes epizódját balkáni kirándulásának.

— Egy éjszaka kedvem kerekedett kirándulást tenni a Boszporuson. Megalkudtam az egyik bárka gazdájával, aki hajlandónak mutatkozott néhány piasterért kétórás tengeri utat megtenni velem. Beültem a rozzant, piszkos csónakba — tiszta talán nincs is egész Konstantinápolyban — az ülés ülésen foglaltam helyet, mögöttem az öreg muzulmán ült, aki az evezőlapátokkal dolgozott, a csónak hátulján pedig a fia, egy ijesztőképi fiatal ember, aki a kormánylapátot forgatta. Konstantinápolyt Stambullal két vashíd köti össze, a második hidig még csak csendes, biztos a tenger, de azon túl már iszonyatosan mély és úgy hánnya a hullámokat, hogy még a legmerészebb hajósok is csak valami végrendeletféle hátrahagyásával mernek haladni benne ilyen apró, bizonytalan lélekvesztővel. Az én révészeim mégis dagadó izmokkal, rendületlenül haladtak előre. Szorongás vett erőt rajtam, mert hiába intettem nekik, hogy forduljanak visszafelé, ügyet sem vetettek rám, csak húzták tovább az evezőket. De nemcsak, hogy nem hallgattak rám, össze is sugdelőztak. A fiatal révész hevesen gesztikulálva magyarázott valamit az apjának, közben merően a szemeim közé nézett. Rám nézett az öreg is, igéket bólintva a fejével. És haladtunk tovább. No, most végem van, gondoltam. Ezek az emberek kivisznek a tengerre, megfognak, kirabolnak és feltétlenül beledobnak a tengerbe.

Ha kissé idegesebb ember volnék, rögtön revolvert fogok és lepuffantom a veszedelmes fiatal törököt. Így azonban, kezemet a revolversebemben nyugtatva, vártam a fejleményeket. A csunya fejű muzulmán továbbra is ellenséges magatartást tanúsított irányomban, titokzatosan mozgatta a száját, a papa pedig csöndesen helyeselt hozzá. És eveztek tovább . . .

Mindenre elkészültem ültem a helyemen, közben bátortalanul és minden cél nélkül intogtva, hogy forduljanak visszafelé. Egyre haladtunk beljebb és beljebb, mikor messziről egy fénycsóvát vettem észre a tenger színén. Az irányából tisztán kivehető volt, hogy világítótornyból ömlik szét a Boszporus halálos sötétségében.

Alig néhány száz lépéssel a világítótorny előtt, a fiatal evezős felpattant a helyéről és átlépve a középső ülést, egyenesen nekem rohant. Szinte teljes halálfélelem vett rajtam erőt. Csak otthonvalóimat tudhatnám még szomorú elmulásomról. A fiu felemelte a kezét és ujjjával erőteljesen a mellembe bökött. Valamit morgott hozzá, de nem tudtam megérteni.

— Mit akar tőlem? — kérdeztem egyszerre háromféle nyelven.

A fiu még egyszer a mellembe bökött, aztán szótlanul a kabátomat és erőszakosan kutatni kezd a mellényzsebeimben. Végre diadalittasan felordít:

— Cigarette!

Cigarette, cigarette . . . Hát ez kellett a boldos fiúnak. Ezért konspirált az apjával. Örömmelben egy egész tárcára való adtam neki a jóféle, ópiumos dohánytekercekből.

A fiu is, a papa is lekapták török nemez süvegüket boldogságukban. Aztán visszafordultunk a két jó muzulmán édes barkarollákat dalolva vitt vissza Konstantinápolyba . . .

Leszáll a pótdadó.

— Kilényi főszámvevő nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 4.

A legutóbb tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés azt az utasítást adta a számvevőségnek, hogy a rendkívül kedvezően végződött zárószámadás figyelembe vételével készítsen egy pótköltségvetést, mert a 100,000 korona pénztári felesleg egyrésze, továbbá az összes adóalapok emelkedéséből az tűnik ki, hogy a 79 százalékban megállapított adókulcs magas és az adózók több adót fizetnek, mint amennyire a városnak szüksége van.

Ugy Varjasz polgármester, mint Kilényi János főszámvevő kijelentéseiből azonban arról értesülünk, hogy a III. osztályu kereseti adó kivetésének elodázása miatt oly későn készülhetne csak el ez a pótköltségvetés, hogy annak semmi praktikus értéke nem lenne. Az adókiivetés augusztus közepe táján indul meg, szeptember végén fejeződik be, annak határozatai november közepe előtt nem lesznek jogerősök és így a törvényhatóság december eleje előtt nem foglalkozhat még az előterjesztéssel s mire a belügyminiszter jóváhagyását a város kieszközölhetné, a költségvetésnek hasznát nem látná.

Azonban annál szorgalmasabban készül Kilényi János főszámvevő a jövő esztendői budget összeállításával. Ennek a munkálatai annyira haladtak már, hogy valószínűen még szeptember hónapban letárgyalhatja a hármas bizottság és egy esetleges rendkívüli közgyűlésen foglalkozhatik vele a törvényhatóság is. Ezeket a terminusokat szintén a III. osztályu adó kivetése befolyásolja.

A készülőkben lévő költségelirányzat kiadási tételei vannak összeállítva és megállapítható, hogy a város kiadásai a jövőben is azok között a keretek közt fognak mozogni, mint ez évben, mert az aradi zsidóhitközségnek megszavazott 6000 és a községi tanítók lakbérémelesére megszavazott 16.060 koronán kívül egyéb rendkívüli kiadás nincs tervbe véve.

Tekintettel most már arra, hogy a tetemesen emelkedett házbéradó és a valószínűleg szintén emelkedő III. osztályu kereseti adó következtében a város bevételi forrásai is gazdagabban öntik majd az aranyat, a pótdadó kulcsa, tehát pusztán a *percentszám kisebb lesz*. Kilényi János főszámvevő hozzávetőleges számítása szerint *5 százalékkal lesz kisebb az adókulcs*, azaz az adófizetők felemelt állami adójának nem 79, hanem csak 74 százalékát fizeti majd a város pénztárába.

— Tíz százalékos adócsökkenéssel lephetük volna meg a közönséget — mondotta a főszámvevő — ha a törvényhatóság letárgyalta volna már a telekértékelési illetékről alkotott szabályrendeletet, amely tekintettel az idei különösen nagy ingatlan forgalomra, igen nagy jövedelmet biztosított volna a városnak.

Mint hogy azonban valamelyik bizottságnál porosodik a szabályrendelet-tervezet, a főszámvevő legjobb akarattal sem örvendeztetheti meg tényleges adócsökkenéssel az aradiakat.

Pusztító tüzek.

Távíratí tudósítás.

Arad, augusztus 4.

A nyári veszedelmek legborzalmasabb fajtája a tűzvész ez idén föltűnő, módon pusztít és félelmetes arányokban szedi áldozatait. Most két helyről is kaptunk jelentést a tűzvészekről, amelyek egész községeket hamvasztottak el és több száz családot tettek földönfutóvá.

A tüzekről szóló távirataink itt következnek:

Rimaszombat, augusztus 4.

Tegnap délután három óraker kigyuladt a Rimaszombattól mintegy három órányira fekvő Rimatopova község egy háza s a nagy szélviharban rövid idő alatt az egész község egy lángtenger volt. Neumann Adolf kereskedőnél ütött ki a tűz eddig még ismeretlen okból s bámulatos gyorsasággal harapódzott el a szomszédos házakra.

Alig tíz perccel később, hogy a tűz kiütött, már huszonöt ház állott lángokban. Az oltásra a nagy szélben, dacára annak, hogy a községnek saját jólszervezett tűzoltósága van, gondolni sem lehetett. Alig néhány perc múlva már tüzet fogott a luteránus templom is, melynek leszakadtak a harangjai és elolvadtak a nagy hőségben. Elégett a község háza is az összes iratokkal együtt. Fokozta a rémületet, mely a lakosságot elfogta az a körülmény is, hogy Steiner Adolf kereskedő üzletében óriási robajjal fölrobbant két hordó benzín s a házat a szó szoros értelmében szétvetette. A robbanásnál emberéletben nem esett kár, mert amint a ház kigyulladt, a lakók kimenekültek belőle. A nagy tűzvész olyan füstfelhőket produkált, hogy a három órányira lévő Rimaszombatban is megéreztek a füst szagát; mindazonáltal a katasztrófáról csak ma értesültek a városban, mert a tűz a távíró és telefonvezetéket is tönkre tette. Dacára annak, hogy a tüzeset fényes nappal történt, emberáldozatot is követelt.

Két gyermek a lángokban lelta halálát s a község luteránus lelkészének, Bancik Sámuelnek a felesége ijedtében szörnyet halt. Rimatopova közeléből számos emberével segítségül sietett Nitske Gusztáv, a Rimamuránysalgótarjáni társaság főerdésze, akinek buzdításával és segítségével végre sikerült emberföltötti munka árán délután öt óraker a tüzet lokalizálni. A rövid két óra hosszáig tartó tűzvész azonban a község felét, 120 lakóházat és a hozzátartozó mellékhelyiségeket, számos háziállatot és gabonaneműt elhamvasztotta.

A kár igen nagy és több mint 300 ember hajléktalanná lett.

Ujabb távirat jelenti: A rimatopovai tűzveszedelem óriás kárt okozott. Háromszáz család hajléktalanná lett és százhusz ház pusztult el összes mellékepeleteivel együtt. Bornemisza László főispán táviratilag fejezte ki részvétét és jelentést küldött a belügyminiszteriumnak, a honnan sürgős segítséget kér a hajléktalanok részére. Ma reggel odaérkezett Havranek János csendőrhadnagy husz csendőrrel, akik Rimatopován maradnak a közbiztonság megóvása érdekében. A lakosság körében nagy a kétségbeesés, mert a hajléktalanná lett családok jó része egész vagyont elvesztette. Megállapították, hogy három kiseddévós gyermeknek nyoma veszett. A csendőrkaszárnya, a község háza, a vendéglő, a templom és iskolák romokban hevernek.

Jászfényváros, augusztus 4.

A községben ma nagy tűz pusztított. Elégett 74 ház és nagymennyiségű takarmány.

Bécs, augusztus 4.

Ma éjjel a Fischer, Goldschmidt és társa rudolfszheimi cipőgyárban tűz ütött ki. A tűz elpusztította a gépházat, háromezer pár készcipőt és nagymennyiségű készanyagot. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy egy gázcsapot nyitva felejtettek. A kár hatvanezer korona. A gyár üzemét kénytelen egy időre megszüntetni.

Sátoralfajhely, augusztus 4.

Nagygyereblyés zemplénmegyei községben nagy tűzvész pusztított. A lángoknak 46 lakóház és 97 melléképület esett áldozatul. A Kohn-cég fűrésztelepe is teljesen elpusztult. A kár 200.000 korona. Biztosítva csak a fűrésztelep volt.

A vízbe fulladt ötven ember előtt.

— Szegény Palcsó János. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 4.

Szerdán délután a szokásos pompával a budapesti XVII-es helyőrségi kórházból eltemettek egy hidász-katonát. Közlegény volt a 7-es zászlóaljnál, a neve: *Palcsó János*. A szerencsétlen az ujbudai katonai uszodában a vízbe fulladt. A temetés után a legénységre ráparancsoltak, hogy *Palcsó János* haláláról senki se merjen beszélni. A kínos eset mégis kiderült és napfényre jutott az is, hogy a titkolás azért volt szükséges, mert a katonai reklamátiól való féltésben ötven katona mozdulás nélkül nézte, mint küzdök az életéért egy társuk, mint bukik fel újra, meg újra a víz színére és mint gyűrűzik fölötte el a gyilkos, a hatalmas víz... Nem merték megmennteni, hogy tilosban fürdőzésük ki ne derüljön.

Körülbelül ötvenedmagával ment fürödni az ujbudai Dunaágra a szerencsétlen *Palcsó János*. Itt a Duna különösen alkalmas a fürdésre. Jégtörők vannak verve a Dunába és ahol legmélyebb, ott is csak három méter a víz. Vesélytelenül bátran lehet hát fürdeni. *Palcsó János*, aki kitűnő uszó volt, többedmagával kimerészkedett a szabad Dunára. Egy darabig vígan uszkált, egyszerre azonban görcsöt kapott és lebukott a víz alá. A többiek — tíztizenöt méternyre tőle — megdöbbenve nézték, mi történik *Palcsó Jánossal*. Ötször egymásután feldobta a víz. A szerencsétlen torkaszakadtából, a halál menthetetlen érzésével ordított:

— Segitsetek! Segitsetek!

Senki se mozdult. A katonák attól való féltükben, hogy a tilosban való fürdésért (a szabad területen tilos a fürdés) megbüntethetik őket, siettek ki a partra. A szegény *Palcsó János* halálküzdelme percekig tartott. Senki se mozdult. Egyszerre aztán elsimult fölötte a víz. Társai peddig rettegve és kínos szégyenkezéssel felöltöztek. Szerencsétlen társuknak még a ruháit is ott hagyták.

Ez déli egy órakor történt. A megrémült hidászok hazatértek a kaszárnyába, de óvakodtak egy szót is szólni róla, mi történt közöttük. Féltükben elhallgatták a szerencsétlenséget. Később is csak azt mondták, hogy *Palcsó* a Dunaparton elvált tőlük. Erre aztán délután négy órakor keresni kezdték *Palcsó Jánost*. Egy órség kiment az ujbudai Dunaághoz. A partron megtalálták a ruháit. Erre — rosszaszt sejtve — kutatni kezdtek a jégtörő körül. Az egyik őrmester ráakadt a szerencsétlen *Palcsó János* hullájára. A halottat kocsira tették és bevitték a XVII-es helyőrségi kórházba.

A laktanyában megindult a vizsgálat. Kiderítették a tényállást. A tisztok, érezve, mekkora brutalitás történt, szigorúan megparan-

csolták a legénységnek, hogy egy szót se merjenek szólni a *Palcsó János* haláláról. A temetésre egy szakaszt rendeltek ki. Diszszel és katonai pompával temették a fiatal hidászt, de beszélni nem volt szabad róla.

Fiatal gróf — öreg frázisok.

— Az obstrukció izgalmai. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, augusztus 4.

A képviselőház mai ülésén általános megnyugvásra elintézték a tegnapi ülésben történt incidenseket. *Pozsgay Miklós* és *Pál Alfréd* ügyében, a kik tegnap tetleg bántalmazni akarták egymást, a mentelmi bizottság ma délelőtt kilenc órakor ülést tartott *Pósz Sándor* elnöklésével s igen enyhe ítéletben állapodott meg. Az ítélet értelmében *Pozsgay* és *Pál* azután megkövették a *Házat*.

Elégtételt kaptak ma az ujságírók is a háznagy által elkövetett sérelemért. *Berzeviczy Albert* tett az elnöki székéből a mai ülésen megfelelő nyilatkozatot, a melyet a képviselők és ujságírók megnyugvással fogadtak.

Elgaloppolás...

Mivel az afférok így elintéződtek, a *Ház* rátérhetett a rendes műsorra: az obstrukcióra. Az ülés nagy részében technika volt, azután pedig *Károlyi József* gróf, a pártönkivüli függetlenségi csoport elnöke szólalt föl a katonai javaslatok ellen. A fiatal grófnak ez volt az első nagyobb parlamenti szereplése; nagy érdeklődéssel hallgatták mindkét oldalon.

Elesen elítélte *Okolicsányi László* tegnapi szereplését és felszólította, hogy bucsuzzék el nyíltan is attól a zászlótól, a melyet tegnap hűtlenül elhagyott. Viharos taps zúgott a baloldalon: *Okolicsányi* jegyezni kezdett, hogy ma id válaszoljon. *Károlyi József* aztán a magyar nemzeti hadseregről, a negyvennyolcadiki honvédségről beszélt s azt mondta, hogy a közhadsereg annak a hadseregnek az utóda, mely negyvenkilencben a nemzet hóhéra volt.

Irtózatot zaj támadt erre a jobboldalon: a munkapárti képviselők a szónok rendreutasítását követelték. *Hazai Samu* honvédelmi miniszter, a ki eddig figyelmesen hallgatott, fölállt és kiment a teremből. *Berzeviczy Albert* elnök aztán *Károlyi József* gróftól rendreutasította, a baloldal pedig percekig éljenezte és tapsolta s mikor beszédét befejezte, elhalmozta üdvözlésekkel. Mivel az elnök figyelmeztetésére *Károlyi József* gróf utólag kimagyarázta, hogy az áruló szót nem *Okolicsányi* személye ellen, hanem általánosságban használta, *Okolicsányi* elállt a felszólalástól. Az ülésnek ezzel vége volt.

Az ellenzék éljenezve kísérte ki a teremből *Károlyit* a jobboldal pedig gunyosan kiáltott:

— Szerző, szerző!

— A függetlenségi képviselők a szokásos hoch t kiáltották vissza.

Hajza *Okolicsányi* ellen.

Az ellenzék további akcióra készül *Okolicsányi László* ellen, akit mindenáron lehetlenné akarnak tenni. Hír szerint összeférhetlenségi bejelentést tesznek *Okolicsányi* ellen azon a címen, hogy a közös hadügyi kormányzat budapesti ügyvédje és mint ilyen állandó évi fizetést huz a kincstártól. *Okolicsányi László* értesült erről a hajszáról és a következőket mondotta egy hírlapírónak:

— Semmiféle összeköttetésem nincsen a hadügyi kormánnyal, sőt mi több: évek óta nem is folytatok már ügyvédi gyakor-

latot. Ez a hír éppolyan mendemonda, mint az, amelyet tegnap terjesztettek arról, hogy *Weisz Manfréd* ügyvédje lennék. Elhibeti, hogy a legnagyobb nyugalommal nézek az összeférhetlenségi bejelentés elé.

Okolicsányi ezt a nyilatkozatot küldte be a lapokhoz:

A képviselőház tegnapi ülésén történt felszólalásommal kapcsolatosan a fővárosi sajtó egy részében az a hír terjedt el, mintha engem állásfoglalásomban az az egyéni szempont befolyásolt volna, hogy én ügyésze lettem egy hadiszertárnak, amely a hadvezetőséggel állandó és igen szoros összeköttetésben van. Ezzel szemben ki kell jelentenem, hogy ez állítás teljesen valótlan, mert én sem hadiszertárnak, sem más gyárnak, sem semmiféle üzleti vállalatnak ügyésze nem vagyok, nem voltam és ilyenekkel összeköttetésben nem állok. Tisztelettel *Okolicsányi László* dr.

Utóhullámrás.

A képviselőház tegnapi ülésén *Angyal József* háznagy és a parlamenti tudósítók között támadt konfliktust ma békésen elintézték.

Negyedórával az ülés megnyitására kitérített idő előtt a parlamenti tudósítók szindikátusának tegnap esti állásfoglalása és elhatározása következtében *Schiller Henrik* dr. és *Lenkey Gusztáv* szindikátusok megjelentek az elnöki fogadóteremben, ahol *Berzeviczy Albert*, a képviselőház elnöke *Návay Lajos* alelnök jelenlétében, aki a tegnapi ülésen az incidens idején elnökölt, fogadta őket. A két szindikátus előadta kiküldetése célját azzal a hozzáadással, hogy a parlamenti tudósítók *Angyal József* háznagnak tegnap tett nyilatkozatát elégtételül nem fogadják el; közölték egyúttal, hogy megállapították, hogy a képviselőház tegnapi ülésén a baloldali hírlapírói karzatról semmi közbeszólás és semmi rendzavarás nem történt.

Berzeviczy elnök a legnagyobb előzékenységgel késznek nyilatkozott az ügy kiegyenlítésére, hivatkozott azonban a tegnapi esti és a ma reggeli lapok egybehangzó jelentéseire, a melyek szerint a parlamenti tudósítók a baloldali hírlapírói karzatról *Angyal* háznagyot közbelépésekor sértő szavakkal illették. Erre való tekintettel *Berzeviczy* elnök kérte a két szindikátust, hogy a tényállást erre vonatkozólag is állapítsák meg.

A tárgyalást e célból félbeszakították s a két szindikátus megállapította, hogy *Pete Márton* dr., a Magyarország munkatársa, *Angyal József* háznagyot, aki a baloldali hírlapírói karzat előtt megjelent, személyesen nem ismerte és vele szemben a háznagy felszólítása után izgatottságában valóban olyan kifejezéseket használt, amelyeket most sajnál. A két szindikátus ezután ismét megjelent *Berzeviczy* elnöknel, megismertették vele az így megállapított tényállást s közölték, hogy *Pete Márton* dr. nyilatkozatot fog közzétenni, amelyben sajnálkozásának fog kifejezést adni.

Berzeviczy elnök ezt a közlést tudomásul vette és kijelentette, hogy a képviselőház mai ülésén közvetlenül a megnyitás után nyilatkozatot fog tenni az elnökség nevében. Egyszermind röviden vázolta a nyilatkozat tartalmát. A szindikátusok ezt közölték a parlamenti tudósítók szindikátusával.

A képviselőház ülésének megnyitása után *Berzeviczy Albert* elnök meg is tette nyilatkozatát, amely lapunk más helyén olvasható.

Pete Márton dr. a következő nyilatkozatot tette közzé: „Alulírott készséggel kijelentem, hogy én a baloldali hírlapírói karzat előtt megjelent *Angyal József* háznagy urat nem ismerem. Az ő kifakadása után háromszor egymásután kérdeztem: Ki ez? és amit azután, a

kérdéseimre feleletet nem kapván, mondtam, az fölháborodásom, izgatottságom következménye volt. Miután a sajtó képviselői elégtételt megkapták, teljes őszinteséggel kijelentem, hogy az általam használt kifejezést sajnálom és azért a Ház elnökétől személyesen bocsánatot fogok kérni. Pete Márton dr.

Kossuthék és a választójog.

A baloldali folyosón sokat beszéltek ma arról a népgyűlésről, a melyet az általános választójog érdekében a Kossuth-párt rendez vasárnap Kaposvárott. A gyűlést *Kapotsffy Jenő* volt főispán és *Hegyi Árpád* képviselő hívta össze; elnöke *Széchenyi Aladár* gróf lesz. Meghívták a *Justh* pártot, a *kisgazdapártot*, a választójogi szövetséget és a *szociáldemokrata* pártot. Az utóbbi részéről *Garami Ernő* fog beszélni.

Tiltakozás az obstrukció ellen.

Pozsonyból jelentik: A *Pozsonyi Polgár* Egylet és a városi képviselők testülete elhatározta, hogy az augusztusi közgyűlés elé indítványt terjeszt, mely szerint a törvényhatóság *átiratilag tiltakozik az obstrukció ellen* és a kormánynak az ellenzék támadásával szemben bizalmat szavaz.

Ujabb földrengés Kecskeméten.

— Öt millió a kár. — A lakosság hajléktalan. —

Távirati tudósítás.

Kecskemét, augusztus 4.

Kecskeméten már az ötödik hete, hogy nem volt eső és a drágaság egyre fokozódik. A külföldre és Ausztriába szállító kecskeméti cégek is nagyon érzik a piaci áremelkedést.

Ma délután három órakor nagyon csekély, alig érezhető utórengés volt, moraj nélkül.

Ez idő szerint 138 katonai sátor van fölállítva a kilakoltatott lakosság számára. Ezenkívül, a hol az udvarok terjedelme engedi, sátrakat, deszkabódékat állítottak föl. Az építés, ámbár négyezer idegen munkaerő dolgozik, lassan halad. Föld- és építési anyagokhoz sok vidéki fuvaros érkezett ide. Az izraelita templom újjáépítése céljából a hitközségben tíz tagú bizottság alakult, mely kamatmentes segítség kieszközölését akarja keresztülvinni.

A Magyarországi Pénzügyi Országos Szövetsége segítőakciót indított a kecskeméti földrengés által sújtottak segítésére. A szövetség elnöksége megkereste a vidéki pénzügyi szervezeteket, hogy tehetségük szerint járuljanak azok fölségítéséhez, akik vagyonukban megrongálva ezidő szerint a pénzügyi hitel élvezetére képtelenek. A szövetség elnöksége abból indult ki, hogy nemcsak a jótékonykodás kötelező volt, de általános gazdasági érdek, hogy abban a nagy segítőakcióban, amely az Alföld virágzó városát és gazdasági erkölcsökben kiváló népét lesz hivatva talpra állítani, ki kell venni részét a magyarországi pénzügyi szervezeteknek is és amíg az egyes intézetek talán képtelenek arra, hogy jelentékenyebb összeget adományozzanak, addig az összesség adománya bizonyára jelentékeny lesz és kétségtelenül számottevő amaz adományok sorában, amelyeket a jótékonykodás juttat a földrengés által kárvallottaknak. A pénzügyi szervezetek adományait a Magyarországi Pénzügyi Országos Szövetsége gyűjti és juttatja majd egy összegben a kecskemétieknek.

Kecskemétről jelentik: A hétfőn megkezdett hivatalos kárbecslés eddigi eredménye csak megerősíti a hozzávetőleges számítást, hogy a földrengés magának a lakosságnak négy-öt millió kárt okozott, amihez járulnak a tem-

plomokban, egyházi középületekben, középiskolákban és az állami épületekben okozott kár. A város tulajdonában levő bérházakban a kár 179.000 korona. A szintén a város tulajdonában lévő kaszárnyákban a kárt véglegesen megállapították 850.000 koronában. A városházának, mint a legsérültebb épületnek helyrehozatala még kérdéses. A műemlékek országos bizottsága *Lux Kálmán* budapesti műépítész, *Eber László* dr. bizottsági előadó társaságában *Kecskemétre* küldte a katolikus templom újabb megvizsgálására és csak ezután hoznak határozatot a hatalmas torony további sorsa felől.

A gazdaszövetség tiltakozása.

— Az argentinai hus ellen. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 4.

Ausztriában napról-napra erősebben követelik az argentinai hus behozatalát. Az eddig hozott húst sem tudták Bécsben értékesíteni a fogyasztóknak nem volt semmi hasznuk a tengerentuli husból. Az osztrákok akciójának valóságos célja nem is az, hogy olcsóbb húst juttasson a nagyközönségnek, hanem hogy Ausztriát a mezőgazdasági termékek dolgában minél jobban függetlenítse Magyarországtól.

A Magyar Gazdászövetség a képviselőházhoz intézett fölíratban tiltakozik az osztrákok eljárása ellen s a képviselőháztól kér védelmet a magyar nemzetgazdaság számára.

A fölírat, a melyet *Darányi Ignác* elnök és *Bernát István* igazgató irtak alá, elmondja, hogy a közlekedés fejlődésével a nemzetközi érintkezés, a kivitel és bevitel könnyebb lett, a mi állattenyésztésünket a különböző járványok könnyebb behurcolása révén veszélyezteteti. Elítéli a fölírat, hogy a Montenegroval kötött szerződésben megtörték azt az elvet, hogy élő állatot nem szabad behozni. Kimutatja, hogy Ausztriának az a törekvése, hogy megkönnyítse az élőállat és hus behozatalát, a kiegyezési elv meghamisítása és kijátszása Ausztria javára és Magyarország kárára. Figyelmezteti a szövetség a képviselőházat, hogy a vámpolitikai elveknek sértetlen föntartása Magyarországra életkérdés, mert most készül elő az Ausztriával való új vámszerződést és súlyos hiba lenne, ha az osztrákokban azt a hitet ébresztenénk, hogy legfontosabb érdekeink védelmére sincsen elegendő energiánk.

A kompenzációk terére sem hajlandó lépni a szövetség, mert a tapasztalat szerint Ausztria, ha valamit el akar érni, előzékenyen kilátásba helyezi a mi föltételeink teljesítését, de célját elérte, hatalmi tulsulya alapján a mi föltételeinket különböző ürügyek címén elejti. De mi helyt megindulna a kompenzációs tárgyalás, Ausztriában még nagyobb arányokat öltene az osztrák érdekeknek egyoldalú előretolása.

A fölírat elmondja még, hogy a már bevitt húst sem tudták Bécsben értékesíteni. Nagyrésze ma is eladatlanul hever a hűtőkben, egy részét pedig külföldre vitték s az osztrák kormányelnök nyilatkozata szerint sem volt belőle haszna a fogyasztóknak. Világos tehát, hogy a tengerentuli hus behozatala csak ürügy a magyar mezőgazdaságra fontos vámpolitikai elvek megtörésére. Ennek a fölfogásnak adott kifejezést a szövetség kecskeméti nagygyűlése, a melyen egyhangulag kimondta, hogy az argentinai husbehozatal a monarchia állattenyésztésére káros, az Ausztriával kötött kiegyezés szellemével meg nem egyezik s a vámvédelemnek egyoldalú, az osztrák fogyasztók javára való megbontását jelenti.

Ezek alapján a szövetség arra kéri a kép-

viselőházat, hívja föl a kormányt, hogy az eddig behozott mennyiségeken túl *ujabb tengerentuli hus behozatalához hozzá ne járuljon* s az ezután kötendő kereskedelmi szerződéseknél a legutóbb tartott IX. gazdakongresszus vámpolitikai állásfoglalását magáévá tegye.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Uj műsor a Heltai-kabaréban.* A Heltai-kabaré szakszerű vezetését dicséri az igazgatóságnak az az értesítése, hogy holnap, szombaton — dacára, hogy az első műsor csak négy napig ment — az összes szerződött tagok új repertoárral lépnek a közönség elé. Distingvált kabaré-számokat adnak elő a társulat tagjai, akik nívós játékkal s rátermettségükkel már eddig is meggyerték az aradi közönség szeretetét. *Hidy Irén*, ez a bájos színész nő minden este oly komoly sikereket arat, amelyek vetélkednek a Fővárosi Városligeti Színházban elért ünnepeletetésével. Szombaton a legjobb műsor-számaival lép föl. *Várad Elza*, a budapesti Bonboniere-kabaré művésznője gyönyörűen iskolázott hangjánál aligha hallott szebb szopránt az aradi közönség. Ő is nagyban készül a szombati előadásra. *Etna Sorrensen* a szőke csoda három napi betegeskedése után holnap ismét fellép s dán dalokat énekel. A társulat férfitagjai, *Kardos Andor*, *Szathmáry Árpád*, *Mödlinger Hugó* és *Halmi Vilmos* szintén hozzá fognak járulni az estély sikeréhez. A magán-számokon kívül színrekerül Szomaházinak „A modern iskola” című szinpadí tréfája is, amelyről ötletesebb karcolatot nem irtak. Ebben a kis bohózatban különösen *Halmi* van nagy sikere, aki egy zsidó iskolásfiút játszik művészi rutinnal. Uj szinpadí tréfákkal is kedveskedni fog az igazgatóság. Bemutatják többek között „A néma vádlottat” és egy helyi aktualitás is élénkíteni fogja a műsort. — Az igazgatóság ezúton kéri a közönséget, hogy a torlódások elkerülése végett lehetőleg előre foglalasson le helyet. Paszpartuk a pénztárnál és *Schulik Kálmán* titkárnál (Függetlenség szerkesztője) válthatók.

* *A Royal mozgó színház.* A nyári színházban működő *Royal* mozgóban már csak egy napig lesz látható a megnyitó fényes műsor, hogy helyet adjon az érkező teljesen új műsornak. Vasárnap az előadások délután fél 4 órakor kezdődnek és 11 óráig tartanak. A vasárnapi összes előadásokban benn tartják a nagy tetszést keltett szenzációs megnyitó műsort.

* *Fantasztikus dráma az Apollóban.* *Molnár Ferenc Liliomára* emlékeztet az az érdekes fantasztikus mozi dráma, amelyet szombaton és vasárnap mutat be az Apolló-színház. A dráma első része az életben játszódik le, míg aztán az álmvilágban járnak a szereplők. Csodás technikával van megkonstruálva ez a drámai kép, amelynek a cselekménye egy szegény tanuló álma. A fiu nyomorog s sanyaru perceiben arra gondol, hogy a szomszédjában lakó gazdag embert jó lenne megölni és kirabolni. Erről a borzalmas tervről álmodik éjjel s álmában kinos lelki tusákat viv magában. Álmát a közönség látja vászonlapon s szinte a néző is fellélegzik, amikor a szegény fiu felébred s megborad rossz álmától. A darab nagy látványossággal van kiállítva. Szombaton ezen a drámán kívül új műsor kerül bemutatásra. 177

* *Az Uránia detektív műsora.* Ha helyes tendenciával állítunk be bármilyen sötét háttérű dolgot is, az eredményeiben mégis üdvös hatású. *Conan Doyle* híres *Sherlock Holmes* történeti a büntények zseniális kinyomozásán épülnek fel és hatásuk nem a gaztettek elkövetésére, hanem kikutatására ösztönzik az embert. Így vagyunk az *Uránia-színház* nagyszerű detektív-műsorával. Mindenütt a gonoszság nyeri el méltó jutalmát. Nem állít szobrot *Nick Carter* gázságainak a szerző, hanem *Pinkerton* detektív ötletes nyomozásainak szolgál anyagul

Nick Carter raffinériával végrehajtott bűncselekménye. Hasonlóképp bámulattal látjuk, hogy a dróttalan táviró segélyével miként sikerül egy aralkodó herceg ellen tervezett anarchista merényletet a nyílt tengeren megakadályozni. Itt az eset ötletessége mellett alkalmunk van gyönyörködni az emberi bátorság, hidegvér imponáló példáiban. Az amerikai kínai negyed borzalmait csak a kinematográfia gazdag kellékeivel lehet olyan élethűséggel visszaadni, mint azt a Véres kő című eredeti amerikai riportképen bámulhatjuk. A nagyszabású műorra külön is felhívjuk olvasóink figyelmét. 175

TÖRVÉNYKEZÉS.

Büntet az asszony.

— Inzultált vasuti felügyelő. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 4.

Az ügyészség hatóság ellen való erőszak büntette miatt pörbe fogta Kertész Jakab esztergályos feleségét, született Fischer Irént. Kertész Jakab az államvasutak budapesti, utóbb pedig a kolozsvári műhelyében volt alkalmazva, mint esztergályos-segéd.

A kolozsvári műhelyfőnök panaszára azonban elbocsátották állásából, mert előzetes figyelmeztetés ellenére elvállalta a kolozsvári szociáldemokrata párt titkári állását.

A létszámból törölt Kertész Jakab, elbocsátása után egy ideig még betegállományban maradt és Litke Jenő Máv. felügyelő intézkedése folytán gyógykezelésben is részesült. A múlt év december 23 án Kertész Jakab a feleségével megjelent a magyar államvasutak Andrássy-uti palotájában. Kertészné a felügyelő előszobájában dolgozó Fischer József irodakezelőnek bejelentette, hogy Litke Jenő felügyelővel óhajt beszélni és láttamozni akarja vele a vasuti orvos által férje részére kiállított fűrdőutalványokat.

Az irodakezelő tudatta Kertésznével, hogy ezeket az utalványokat nem a felügyelő, hanem annak helyettese szokta aláírni. Kertészné azonban ragaszkodott ahhoz, hogy az utalványokat Litke felügyelő írja alá. A felügyelő készséggel eleget is tett Kertészné kívánságának s mikor az utalványokat aláírta, Kertészné a háta mögé került és őt hátulról fejbeütötte és gyalázó szavakkal illette. Mire a botrány zajára összefutottak a hivatalnokok, akkorra már Kertészné az utcán rá várakozó férjével együtt eltűnt.

Az inzultált felügyelő följelentésére az ügyészség hatóság ellen való erőszak büntette miatt adott be Kertészné ellen vádiratot. Az ügyészi vádirat ellen Kertészné nevében Landler Jenő dr. ügyvéd kifogásokkal élt. Ma tárgyalta ezeket a kifogásokat a büntetőtörvényszék vádtaácsa és Kertész Jakabné hatóság ellen való erőszak büntette címén vád alá helyezte.

§ A gróf és jószágkormányzója. A Lukácsy-Gyulay ügy a befejezéshez közeledik. Hétfőn gyűl össze ismét a választott bíróság, melynek tagjai tudvalevőleg Lukácsy részéről Mittler Izidor dr. és Kell Lipót dr., Gyulay gróf részéről pedig Csizmazia Endre dr. és Bothos Gyula dr. A nem nyilvános tárgyalásokat, melyek Kell Lipót dr. lakásán fognak lefolyni, Bieber Gyula dr. elnök vezeti. A tárgyalások előreláthatólag négy-öt napig tartanak el s így a választott bíróság jövő hét végén hozza meg ítéletét.

§ Elítelt apagyilkos. Zágrábból jelentik: A varasdi törvényszék ma ítélkezett az apagyilkossággal vádolt Kavor Ignác bűnperében. Kavor februárban fejszével megölte édesatyját,

mostohaanyját és súlyosan megsebesítette a mostohanővérét. Tettét azért követte el, mert apja megfosztotta őt anyai jussától. A törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte Kavor Ignácot.

§ A halálraítelt. A szegedi Csillagbörtönben hat hete várja már sorsának eldőlését Szalma István, a makói rablógyilkos. Még a tavasszal ítélte halálra a szegedi esküdtbíróság, június 13-án, — szerencsétlen napon — hagyta helyben az ítéletet a Kuria, s azóta nem történt semmi. Az iratokat fölterjesztették a kabinetirodához, s azóta nem jött le se a jóváhagyó kézirat, se a kegyelem. Szalma István a Csillagbörtönben ezalatt egykedvű nyugalommal örül az életnek. Nagyon meg van elégedve a sorsával, az akasztástól se fél, s hizik, veszedelmesen hizik. Egyre csak eszik a gyilkos legény, akinek különös jó étvágya lehet, mert amikor a gyilkosságot elkövette, ott a holttest mellett megevett egy tányér rétest. Az igazgatói irodában önértzetesen állott meg a fényképező masina előtt. Csupán azt kérte, küldjenek egy fényképet a szeretőjének Makóra.

— Igön örülni fog neki, — mondotta Szalma, — osztán azért is borotválkoztam mög, hogy lássa, jól mögy a sorom.

Agyonlőtt uriaszony.

— Katonák halálos céllövészete. —

Távirati tudósítás.

Sopron, augusztus 4.

Megmagyarázhatatlan szerencsétlenség történt ma reggel Sopron egyik sétahelyén, az ugynevezett Gleichenbergi-fasorban. Érthetetlen módon megtörtént az a példátlan eset, hogy huszárok, akik lövőgyakorlatot tartottak, agyonlőtték egy budapesti uriaszonyt. Az áldozat: Zelinka Frigyes fővárosi mérnök felesége, egy harminchatesztendő szép asszony, a ki héttagu társaságban sétát tett ma a Gleichenbergi-fasorban. A kilencedik huszárezred tartotta lövőgyakorlatait a fasor közelében, a társaság a lőterületen, a lőtávolon kívül sétált és mégis megtörtént a hallatlan dolog, hogy egyszerre golyózápor hullott a társaságra, golyók süvítettek el a sétálók fejei felett és amikor megszűnt a tüzelés, a halálra rémült társaság az egyik pad mellett párolgó vértócsában találta meg Zelinka Frigyesnét.

Éles töltéssel való céllövéssel a katonaság mindig a legmesszebbmenő óvintézkedéseket teszi és a lőtávolba eső területet sűrűn fölállított őrszemekkel zárja el a közlekedés elől. Így volt ezuttal is Sopronban és hogy mégis miért történhetett meg a szerencsétlenség, azt csak a további vizsgálat fogja kideríteni.

Az eset így történt:

A hét tagból álló kiránduló társaság ma reggel kilenc órakor indult el Sopronból a város közelében levő Gleichenbergi fasorba. A társaság tagjai voltak: özvegy Dobrovics Sándorné soproni takarékpénztári főkönyvelő özvegye, a vendégei Zelinka Frigyes budapesti malommérnök, a feleségével Bergmann Irmával, továbbá Dobrovics Emma, özvegy Strobl Ferencné, özvegy Fischer Józsefné és özvegy Kozák Sári. Amikor a társaság végighaladt a sétányon, egyszerre egy 48-as gyalogezredbeli katona állott eléjük:

— Ne tessék tovább meenni — mondotta a katona, — feljebb veszedelmesebb a séta, mert a 9-ik huszárezred lövőgyakorlatokat tart.

Tényleg, a huszárok a Brant-féle major háta mögött, az erdő szélén, céltáblába lövöldöztek éles tölténnyel. A társaság természetesen respektálta a katona figyelmeztetését, nem mentek tal a megjelölt vonalon.

— Na hát, ha nem mehetünk tovább — mondotta Zelinkáné — indítványozom, ülünk le és ne folytassuk a sétát.

— A társaság tagjai két egymás mellett levő padon foglaltak helyet és nyugodtan beszélgettek. Alig ültek ott néhány pillanatig, lövöldözés hallatszott és Zelinka Frigyesné élesen felsikoltott:

— Jaj, agyonlőtték!

Többet nem szólt, sápadtan lefordult a padról. Ugyanebben a pillanatban a társaság többi tagjai, valamint az őrt álló gyalogos katona hirtelenül a földre buktak, hogy a mellettük el-süvítő golyók ne ériék őket.

Amikor egy pillanatra megszűnt a golyózápor, az őrt álló baka nagynehezen figyelmessé tudta tenni a katonákat, hogy ne lövöldözzenek, mert azonnal meggyilkolnak egy sereg embert. Végre beszüntették a tüzelést és odarohantak, ahonnan a jajkiáltások hallatszottak.

Zelinka Frigyesné ott feküdt a porban, az alsó teste és a ruhája csupa vér volt és úgy látszott, hogy már nin es benne élet. A társaság tagjai segítségére siettek a szerencsétlen uriaszónynak. Zelinka mérnök, amint meglátta, hogy felesége vértengerben fekszik, elájult s úgy kellett föllocsolni. Hamarosan megérkezett a katasztrófa helyére egy huszárfőhadnagy, egy kapitány, egy katonaorvos s ők siettek, hogy segédkezzenek. Zelinkánét hordágyra tették és beakarták szállítani a közelben lévő erdészlakba még mielőtt elérhették volna az erdészházat, a szerencsétlen uriaszony belehalt sérüléseibe.

Zelinkáné holttestét bevitték a Kulp-féle házba, ahol hamarosan megjelent a rendőrség és a hatósági orvos. Megállapították, hogy Zelinkánét három golyó érte. Egy a hasán furódott keresztül, kettő pedig a combjába hatolt. Az első golyó halálos volt.

A kétségbeesett férj egy soproni hírlapíró előtt így beszélt el a megrendítő szerencsétlenség történetét:

— Alig tudok eszmélni. Hogy történt... Beszélgetve, nevetve jártunk ott, ahol gyakorlatoztak. Egyszerre aztán odajön hozzánk egy katona és figyelmeztet, hogy menjünk arrébb, ez a hely, ahol járkalunk, veszedelmes. Hát merre menjünk? — Feljebb tessék menni! — mondta a katona, a sétány fölé mutatva.

— Hát mentünk feljebb. Csapatosan. A sétányon két padot fűdeztünk fel. Gyerünk oda. A két padra elfértünk mindnyájan. Az egyik padon hárman, a másikon négyen. Mellettem a feleségem Közben folytonosan lövöldöztek. Pukkanás pukkanásra. Ujra szól a puska. A feleségem — iszonyatos — felordít. Odanézek — valami szörnyű félelemmel, de még nem is sejtve — mi történhetett — vérzik. Ruháján vastagon bukkott elő a vér! Megölték! Gyilkosok!

Zelinka vérül kijelentette, hogy perelni fogja a katonaságot és a polgári hatóságot is. Ma este visszautazott a fővárosba, ahová a huszárok céllövésének áldozatát is elszállítják. Zelinkánét Budapesten temetik el.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Furcsa válópörök.**— Forronganak a párisi nők. —**

Távirati tudósítás.

Páris, augusztus 4.

A párisi hölgyvilág mélyen meg van botránkosva. Hallatlan! Erőszak! Középkori eljárás! Ezek és ehhez hasonló kifakadások hallhatók a női ajkáról. A nagy fölháborodásnak oka egy bírósági ítélet, amely érthető föltűnést és meglepetést kelt abban a Párisban, amely tudvalevően mindig igen előzékeny és gálans a hölgyekkel szemben.

Egy orvos felesége elhatározta, hogy nem lakik tovább együtt az urával. El is hagyta és a vidékre költözött az apjához. A szülői házból aztán válópört indított a férje ellen. Váloókul sok mindenféle sorolt elő, sokat csak sejtetett, de sem a nyik, sem a burkolt vádak nem találtak a bíróság elé nyomósaknak a válás kimondására. Az asszonyt elutasították keresetével. Erre a férj ráüzent a feleségére, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony azt nem akarta megtenni, mire a férj pört indított ellene. A bíróság a férjnek adott igazat és arra ítélte az asszonyt, hogy minden napért, amelyet az ítélet kihirdetésének órájától a férjtől távol tölt, száz frankot tartozik fizetni a férjének. A férj, aki ilyenformán feleségének ellene irányuló és bizonyára legyőzhetetlen ellenérzéséből évi harminchatezeröttszáz franknyi járadékot biztosít magának, bizonyára nem mindenkinek szimpatikus, de joga van hozzá és az asszony most nem választhat csak két dolgot: visszatér férjéhez, vagy anyagilag tönkre megy.

Természetes, hogy az elmés és ravasz párisi nő majd csak talál valami módot, hogy ebből a súlyos dilemmából kiszabaduljon. Mivel manapság szokás, hogy az újságok kérdéseket vetnek föl, a melynek legjobb megfajtozott díjjal tüntetik ki, az orvos felesége is így próbál jó tanácsot szerezni és egy nagy hetilap máris föladata olvasóinak a fogas kérdést: Mit tegyen az orvos felesége, hogy kijátszabassa a bíróság ítéletét?

Egyáltalán úgy látszik, hogy a nagy hőség és a törvénykezési szűnet nem válik a párisi nők hasznára. Legalább nem azoknak, akik a burzsoához tartoznak. Az utcai leány, a ki kedvesét boszúból viriollal önti le, nem egyszer több elnézésben részesül, mint az ugynevezett femme du monde. Lehetséges az is, hogy a nyári bírák ezáltal azért olyan szigorúak, mert példát akarnak teremteni és a francia főváros modern nőinek észrevehetően tudtára akarják adni, hogy van az asszonynak más dolga is, mint a ruhával való törődés.

Egy Doraizon nevű embert épen most válasszatták el a feleségétől az asszony hibájából, mert a fiatal asszony a következő sok bünt követte el. A mikor a szegény férj hazajött a hivatalból, csak ritkán találta otthon a feleségét. Ő nagysága azonkívül megfedkezett arról, hogy a szakácsnőnek utasítást adjon az ebédre nézve. A szabónők egymásnak adták a kilincset: ő nagysága ruhát próbált; ő nagysága bevásárolt; olyan emberek látogatását fogadta, a kiket a férj nem szívesen látott; elfogadott meghívást olyan helyre, a hová a férj nem járt; a kikkel érintkezett, a kiknek a társaságát kereste, azok többnyire nem az ő társadalmi köréhez tartoztak, hanem előkelőbb körbe valók voltak, a mi sok fölösleges kiadást okozott ő nagyságának, illetőleg a férjnek. Szóval: ő nagysága nem a házában élt, nem a férjének, hanem a látogatónak, a cicomának és haszonlatlanságnak.

A bíróság kimondta a válást és a férj megnyerte a pört, anélkül, hogy az asszony elkövette volna a válópörök szokásos okát, a nélkül, hogy

hűtlen lett volna, vagy elhagyta volna házi tűzhelyet. A nő rossz háziasszony volt, cicomázásra való hajlandósága, mint valóok: ez egészen új dolog. Érthető a párisi hölgyvilág forrongása.

HIREK.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jóslat: Hősüllyedéssel sok helyen eső vagy zivatar várható. — Távirati jóslás: Enyhe, sok helyen csapadék, zivatar. — Hőmérséklet délből 25-7 Celsius.

A meteorológiai intézet jelentése szerint jelentékenyebb csapadék volt: Óradna, Bánffyhungad 10 mm., Marosvásárhely 19, Körösmező 18, Beszkid 21, Gyergyószentmiklós 12, Gyulafehérvár 53 mm.

— A király kilovagolt. Ischlből jelentik: A király ma ismét kilovagolt. Reggel hét órakor elővezettette hátsólovát a részben vágatva, részben ügetve Pfandolig lovagolt. A lovaglás után a király még félóra hosszat sétált.

— Honvédtűzértisztek képzése. Augusztus 18-án fejezik be az ország összes honvédfőiskoláiban az utolsó évfolyamban lévő tisztjelöltek tanulmányaikat a vonulnak be részint csapatjaikhoz, részint pedig a Ludovika Akadémiába. A honvédelmi miniszter rendelete folytán azonban az évfolyam legkiválóbbjai közül többen a módlingi tűzértisztképző akadémia első évfolyamába iratkoznak be, hogy annak elvégzése után a felállítandó honvédtűzértisztkarába lépjenek.

— A pápa állapota. Rómából táviratozzák: Miként a Vatikánból jelentik, a pápa szerencsésen túl van a legutóbbi köszvény-rohamon, de nagyon gyöngé és el van kedvetlenedve, mert nem tudja rendes életmódját folytatni. Nagyon nyugtalan és csüggedt. A pápa házi orvosának kijelentése szerint ez az állapot hamarosan meg fog szűnni. A pápa ma, mint rendesen hét órakor kelt föl és nyolc órakor misét mondott. A mai napra audienciára rendelte a kongregációs prefektusokat. A Vatikánban bizton remélik, hogy a pápa teljesen föl fog gyógyulni és már augusztus 8-án trónralépcsének évfordulóján celebrálni fogja az ünnepi nagymisét.

— Katonai szemle. Jány László alezreder, a 3. honvédhuszárezred parancsnoka ma Aradra érkezett s holnap szemlét tart az ezred aradi osztálya fölött. A tisztikar ma este a Fehér Keresztben vacsorát adott a tiszteletére.

— Pincérsztrájk Atházianban. A borraivaló miatt keletkezett most nagyarányu pincérsztrájk Abbázianban. A borraivaló miatt, amelyet kedvetlenül fogad el minden önérzetes pincér. Az Abbáziai Quarneró-kávéház pincérsztrájk a borraivalóból kellett élniük, mert csak havi husz korona a fizetésük. De még ez sem lehetett egészen az övék: a kávéháztulajdonos tíz százalékot a maga számára követelt a borraivalóból. A pincérek, akiket elkészerített ez a kapzsiság, az átengedett borraivaló-részért béremelést követeltek. Nem kapták meg, hát valamennyien sztrájkba állottak.

— Adomány a Hirlapírók Nyugdíjintézetének. Tagányi Sándor dr. országgyűlési képviselő ezer koronát adományozott a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének az intézet harminc éves fönállásának jubileuma alkalmából. Az igazgatóság hálás köszönetét fejezte ki a nemeslelkű adományért.

— Szöke Jenő dr. vezérigazgató. A szécsényi dráma szomorú hőse: Szöke Jenő dr. ügyvéd életpályája új fejezethöz jutott. Szöke vezérigazgató lett egy ujonnan alakult vállalatnál: a Magyar Általános Gyógyárkereskedelmi Részvénytársaságnál. Az új társaság, amelynek 200,000 korona az alaptőkéje, legközelebb kezdi meg működését.

— A bankok és a patikák. Egy fővárosi esti lap írja: Az utóbbi időben feltűnően folyik Budapesten a patika-vásár. Különösen vidéki patikus segédek törik magukat fővárosi gyógyszerárakért, még pedig vidéki pénzügyintézetek segítségével. A budapesti patikákat olyan furcsa és regényes glória veszi körül a vidék képzeletében, hogy a vidéki intézetek minden különös megfontolás nélkül segitenek hozzá szegény és jelentéktelen embereket az ilyen vételekhez. Természetes, hogy ebből, csakhamar baj támad. Az a szegény vidéki patikus-segéd, akinek nincs tőkéje ahhoz, hogy egy budapesti patika nagy üzemi költségeit fedezze, nemsokára fizetési zavarba jut és nem tud megfelelni a kötelezettségének az őt finanszírozó vidéki pénzügyintézetel szemben. A krachok egész sorozata nőt ki ebből a beteges patika vásárló kedvből. Ez aztán arra indította most a nagyobb fővárosi intézeteket, hogy az ilyen patika vásárral kapcsolatos vidéki váltótól megtagadják az eszkomptot. A fővárosi intézetek ezt közölték egyuttal a velük összeköttetésben álló vidéki bankokkal, hogy nem szívesen állnak összeköttetésben olyan intézetel, amely ilyen könnyelmű üzleteket köt.

— Herkulesfürdő térbeadása. Érdekes hírek keringenek Herkulesfürdőről. Arról van ugyan is szó, hogy a fürdőt egy svájci társaságnak adják bérbé, amely nagy betektetéssel fel akarja virágoztatni a fürdőt. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, akkor Herkulesfürdő a legközelebbi időben az első világfürdők sorában fog helyet foglalni. A svájci társaság képviselői különben már a napokban Herkulesfürdőre érkeznek, hogy ott a bérbeadás feltételeiről tárgyaljanak.

— Milliók tudományos célra. Belgrádból jelentik: Vlasik Koszta Jalevói tőkepenzes végrendeletileg két és fél millió frankot hagyott a szerb tudományos akadémiának és a belgrádi egyetemnek, azonkívül különböző jótékony egyleteknek még fél millió frankot.

— Koleragyanus előkelőségek. Nagyváradról táviratozzák: A nagyvárad rendőrség és a biharillyei előljárság tegnap táviratot kapott Triesztből azzal az értesítéssel, hogy husz koleragyanus visszavándorló érkezik Biharba. Nagy lett a riadalom, a hatóság barakkot rendezett be, de a jelzett husz visszavándorló helyett csak két utas érkezett: Szepessy-Szokol Rudolf báró és báró Rónayné. Fertőtleníteni akarták őket, de igazolták, hogy a határon átestek a procedurán. Nagy az elkészeredés a lakosság körében, amiért nem fertőtlenítték a veszélyeztetett helyről érkezett utasokat.

— A saját fiának sógora. New York-ból jelentik: Néhány nap előtt a milliárdos Astor Jakab ezredes eljegyezte Fortze Madelaine-t, egy 18 esztendőszegény leányt. Ma az a hír érkezik, hogy Astor Vince, az ezredes 20 éves fia követi atyja példáját és eljegyezte Fortze Katherine-t, leendő mostoha anyjának egy évvel idősebb nővérét. E szerint Astor ezredes a saját fiának lesz a sógora.

— A cseklészi gyujtogató. Pozsonyból jelentik: A cseklészi vár felgyujtásának gyanujamiatt letartóztatott Jálits Sándor kulcsár felfolyamodást nyujtott be a vizagálóbíró letartóztatást elrendelő végzése ellen. A törvényszék holnap dönt a felfolyamodás dolgában.

— Lefejezte a vonat. Pécskáról jelentik: Kovács István 12 éves fia a vasuti töltésen játszott ma délelőtt. Nem vette észre a Szeged felől jövő gyorsmotor közeledtét, a kerek alá került, melyek a szó teljes értelmében lefejezték. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizgálatot.

— A pofon a szóban és a valóságban. Budapestről jelentik ezt a mulatságos esetet: A nyári meleg csöndjét tegnap este a köruton egy érdekes és ötletes jelenet derűje verte fel. A budapesti kadettiskolának egyik főhadnagy-tanárja lépkedett az aszfalton egy civil barátjával s hogy, hogy nem, tiszta véletlenből oldalba lökött egy monoklis urat. Nagyon sajnálta a dolgot, s az igazi uriemberek kedves bocsánatkérő arckifejezésével mondta:

— Bocsánat, uram!

A monoklisnak azonban ez nem volt elég. Megállt s indignálódni kezdett. A főhadnagy, aki egyik legjelesebb vívója a hadseregnek, s ezért nem szívesen párbajozik, újra hangoztatta sajnálkozását. De a monoklis ember nem nyughatott, hanem végül is ezt mondta:

— Tekintse magát fölpozottnak.

A történet itt vett derűs fordulatot. A főhadnagy egy pillanatra sem habozott, hanem képenvágtat a nyughatatlan embert s így replikázott:

— Tekintse magát föl nem pofozottnak.

S ezzel nyugodtan tovább ballagott a barátjával.

— Véres verekedés a nászut után. E oimen ma az *Aradi Közlöny* beszámolt arról a véres botránnyról, amely a minap történt Budapesten a nyugati pályaudvaron. A verekedést más forrásból másképen adják elő s ez a forrás beszámol már az affér következményéről, a párbajról is.

A cinkotai erdőben — jelenti ez a forrás — tegnapi kétszeri golyóváltással pisztolypárbajt vívott egymással Rácz Vilmos, az ismertnevű futóbajnok és Viola Kornél magánmérnök. *Sebesülés nem történt.* A két ur párbaja a külsőségeiben némileg eltért a párbajok rendes formájától, a mennyiben az egyik fél — Viola Kornél — nyakig bepólyázott fejjel jelent meg a helyszínén. Ez a szokatlan párbajdressz a legszorosabb összefüggésben van a párbaj előzményeivel. Tegnapelőtt történt, hogy Viola mérnök a feleségével felszállt a Kolozsvár felé induló gyorsvonat egyik kocsjába és nyomban magára zárta a különben még üres fülkét. Aztán elhelyezkedett az ajtó mellett, a szomszédos ülésre is felrakva lábát, úgy hogy jó előre elbarrikádozza az utat, ha netán akadna, aki helyet kíván a kocsiülékében. A véletlen úgy hozta magával, hogy egy pillanattal utóbb Rácz Vilmos futóbajnok egy hölgy kíséretében ugyanabba a fülkébe akart beszállni. A kalauz kinyitotta számára az ajtót. Belépnie azonban nem lehetett, mert a mérnök tovább is a szomszéd ülésen tartotta a lábát. Sőt még akkor is, amikor Rácz kétszer, háromszor felszólitotta, vegye le a lábát az ülésről és engedje be legalább a másik hölgyet. Amikor a harmadik felszólítás is süket fülekre talált, Rácz átnyalábolta a mérnök lábát és letolta az ülésről. Amire Viola felpattant és tetleg inzultálta Ráczot. Ennek se kellett több. Az újján lévő hatalmas kövű oimergyűrűvel Viola arcába sujtott, és nem egyszer, sem kétszer, úgy hogy a mérnök arca vérbe borult. . . A verekedésnek rendőri közbelépés vetett véget. És ennek az afférnak volt folytatása, hogy Viola bekötött fejjel jelent meg a tegnapi pisztolypárbajnál. Lesz különben még egy további folytatása is: a haragos felek a jövő hét elején kardpárbajt vívnak.

— Megégett aranyművesné. *Kolozsvárról* jelentik: *Fratta Géza* aranyműves szép, fiatal felesége ma délelőtt denaturált szeszszel tisztította az ágát. Közben közel ért a gyertyával a szesz üveghez, mely felrobbant, meggyújtotta a szoba butorát s belekapott az asszony ruhájába is. Az asszony nagy sikongatással rohant át a másik szobába, a hol a padlóra vetette magát s ott fetrengett fájdalomban. A sikoltozásra figyelmessé lettek az ugyanabban a házban lévő főkapitányság tisztjei és rendőrei, felrohantak az emeletre, elfojtották a tüzet s az égőruhájú nőre is vizet locsoltak és pokrócot takartak. Addigra azonban a szerencsétlen asszony már halálos sebeket kapott. A férj, mikor feleségét összegeve látta, eszméletlenül esett össze. Az asszonyt a kórházba vitték, de életbenmaradásához kevés a remény.

— Leányszöktetés a fürdőn. Különös szöktetésről beszélnek Buziásfürdőn. Ma hajnalban ugyanis egy buziási tekintélyes figyvéd tizenhét éves gyönyörű leányát, egy buziási előkelő fiatalember megszöktette. A fiatalok, úgy hírlik, Lugos felé vették utjukot. A szökés oka valószínűleg az, hogy a leány szülei nem akarták megadni beleegyezésüket a fiatalok egybekeléséhez.

— A kolera. Cetinjéből jelentik: Podgoricában hat katona kolerában meghalt. Az albán emigránsok táborában szintén több koleraeset fordult elő. — Konstantinápolyból jelentik, hogy ott huszonekét új koleraeset volt.

— Öten a Tiszába fulltak. A szabadban való fürdésnek ismét öt halálos áldozata van. Tiszadorogma közelében négy férfit és egy leányt nyelt el a Tisza. Négy egyéki legény és egy leány tegnap kirándultak a határba, hogy a Tiszában megfürödjének. Tiszadorogma közelében alkalmasnak látták a vizet a fürdésre és valamennyien a vízbe mentek. Egyideig vidáman lubickoltak a víz sekélyebb részében. Később az egyik legény azt ajánlotta, hogy menjenek beljebb, ott nem mély a víz. El is indult ez és a többiek követték. Amint előre lépegettek a vízben, hirtelen mély helyre kerültek. Vissza akartak fordulni, de már késő volt. A víz ellepte őket. A sebes ár elsodorta mindnyájukat és bár kétségbeesetten még néhány-szor segítségért kiáltottak, a parton álló gyerekek nem mehettek segítségükre és mindnyájukat elnyelte az ár. A borzasztó katasztrófa híre azonnal eljutott a faluba. Kimentek sokan, hogy a holttesteket felkutassák, azonban csak hármat találtak meg, a többinek nyoma veszett. A vízbe fulltak közül a legidősebb legény 22 éves volt. A legfiatalabbik a leány, 14 éves. A szerencsétlen áldozatok közül hárman testvérek voltak.

— A kamara hírei. Az aradi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy akik Bukarestben képviselőt óhajtanak szerezni, ez iránt az aradi kereskedelmi és iparkamarához forduljanak. Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a sörárpavásár Miskolcon folyó évi augusztus hó 23 án fog megtartatni.

— Megszökött aradi kocsmáros címmel mai lapunkban megírtuk a rendőrség jelentése alapján, hogy Muntján János kocsmáros eltűnt Aradról. Muntján ma megjelent szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy esze ágában sincs Aradról eltávozni és őt a rendőrség nem büntette meg. A kocsmáját azért szüntette be, mert nagyobb üzletet akar nyitni. Augusztusra tervezte a nagyobb üzlet megnyitását, de az építkezés megakadása miatt el kellett halasztani a megnyitást.

— A tüzoltók és a pankotai robbanás. Megírtuk ma, hogy a Pankotán történt benzinrobbanás és tűz alkalmával az oltás első perceiben a pankotai tüzoltóknak aggodalmaik voltak az iránt, hogy az üzletben lévő állítólag három mázsa puskapor felrobban és katasztrófát idéz elő. Csak akkor indult meg teljes erővel az oltás, amikor Messerék megnyugtatták a tüzoltókat, hogy csak kis mennyiségű puskapor van a boltban. Ezzel szemben Pankotáról azt az értesítést küldte ma a robbanásnak egyik szemtanúja, hogy a tüzoltók elejétől-végig a legnagyobb önfeláldozással végezték munkájukat és a puskaport — amely össze-vissza három kiló volt — mindjárt az oltás kezdetén maguk a tüzoltók hozták ki az üzletből. Mire a világi tüzoltóság megérkezett, a pankotaiak már lokalizálták a tüzet.

— Arad megye nagy fali térképe az új helységnevekkel megjelent és *Ingusz*, valamint *Kerpel* könyvkereskedő ócegnél kapható. 3495

— 60 kötet könyvet *havi 1 K. 40 f.-ért és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért* az adkolosonbe *Kerpel Izsó kölcsönző-intézete, Aradon*. Előeg vásárol könyvtárakat és hangjegyeket. 2332

— *Francia likőrök legbiztosabb készítéséről* — házilag — a *Likőraroma 1 üveg 80 fillé, Vojtek és Weisknál.* 4501

TARKASÁGOK.

(Az új pénztáros.) Az állás nélkül levő hivatalnok találkozott az utóan régi barátjával, akiből az idők multával tekintélyes kereskedő lett, de aki ép oly száraz humoru ember maradt a jómódban is, mint ifju és pénztelen korában volt. A hivatalnok elpanaszolta buját-baját a régi barátának.

— Nincsen állásom barátom és nem is tudok találni. Igazán hálás lennék, ha ajánlanál a számomra valamit. Neked nagy összeköttetéscid vannak.

— Bizony most semmit sem tudok — válaszolt a nagykereskedő. — Ámbár ... Én ugyanis keresek egy pénztárost!

— Te? — osodálkozott a hivatalnok. — Hiszen úgy emlékezem, hogy épen két hét előtt alkalmaztál új pénztárost.

— Hiszen épen azt keresem, mert megszökött a pénzemmel...

(*Figaro lakodalma.*) Kellemetlen, esős estén sárocpőben, feltűrt gallérral rohant egy elkésett látogató a színház felé. Figaro házasságát játszották. Akármennyire igyekezett is, nem tudta kikerülni szemközt jövő ismerősét, aki veszedelmes és együgyű kérdezősködő hírében állt. Most is elcsipte a sietőt és megkérdezte:

— Hová olyan sietve?

— „*Figaro lakodalma*” megyek — felelt türelmetlenül a másik.

— Ugyan? Ilyen rossz időben? Nem lett volna elég, ha táviratban gratulál az új párnak?

(*Korcsmai bánat.*) A részeg emberek hangulata nagyon különböző. Egyik elbusulja magát, a másik duhajkodik, a harmadik majd szétveti a házat. A kis korcsma borpecséses, elázott gaztalanul ugyancsak elázott állapotban eresztette burok a fejét egy megrögzött alkoholistá. Olyan igen — nagyon busult, hogy a korcsmáros megakadta és megkérdezte tőle:

— Miért szomorkodik ilyen nagyon?

— Azon évődöm, hogy hejh ha még meglenne az a pénz, amit ma elittam...

— Ugyan mihez kezdene a pénzával? — érdeklődött tovább a kocsmáros.

— De jókat tudnék belőle mulatni...

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi piac áráiról ezt a hivatalos jelentést kaptuk: 1 drb saláta 1—4 fill., 1 drb kalarabé 2—3 fill. 1 drb. kálkaposzta 2—6 fill., Tök 1 drb 8—24 fillér. Zöldborsó 1 liter 80—100 fill. 1 kötés retek 8—6 fill., uborka 1 drb. 2—6 fill., zöldpaprika 1 darab 1—2 fillér, 1 rakás spenót 10—12 fillér, 1 rakás sóska 10—12 fillér, 1 kiló paradicsom 12—16 fillér, 1 kiló burgonya új 8—10 fill., 1 drb. kálkaposzta 10—80 fill., 1 kötés vöröshagyma 6—8 fill., 1 kötés foghagyma új 4—6 fill., 1 kötés zöldség 4—12 fill., 1 drb zeller új 2—4 fill., 7—8 drb. tojás 40 fill., 1 liter tej 15—26 fill., 1 csomó tehéntúró 10—12 fill., 1 liter tejfel 1.20—1.40 fill., 1 kiló vaj 3.40—3.60 fill., 1 drb rántanivaló csirke 70—100 fill., 1 drb csirke sütni 1.50—1.80 fill., 1 drb tyúk 2.00—2.40 fill., 1 drb sovány liba 3.00—4.50 fill., 1 drb kövér liba 700—1200 fill., 1 drb sovány kacska 150—220 fill., 1 drb. kövér kacska 400—600 fill., 1 darab karfiol 20—60 fillér, 1 kiló fehér kenyér 80 fillér, 1 kiló barna kenyér 26 fillér, 1 kiló marha hus 152 fill., 1 kiló leves hus 184 fill., 1 kiló marha hus peccsenye 200 fill., 1 kiló borju hus 200 fill., 1 kiló borju szelet 240 fill., 1 kiló sertés hus 192 fill., 1 kiló karaj 200 fill., 1 kiló asz 192 fill., 1 kiló szalonna 192—240 fill., 1 kiló juhhus 123—144 fill., 1 kiló búranyusz 140—160 fillér.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 4.

Esőt még mindig nem kaptunk, holott másfelé már volt esőpadék.

A gabonaüzlet irányzata szilárduló.

Elkelet a mai piacon:

1000 mm. új buza	10.50—8.0
300 mm. új árpa	7.80—8.—
100 mm. új rozs	8.—
300 mm. tengeri	7.80—8.—
Zab	8.—

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíráti tudósítás.

Budapest, augusztus 4.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínálat, vételkedv korlátozott, 15 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	10.97—10.98	10.98—11.94
Buza 1912. áprilist	11.19	11.20—11.16
Rozs 1911. októberre	8.99—9.—	8.97—8.98
Tengeri 1911. auguszt.	7.58—7.59	7.46—7.47
Tengeri 1912. májusi	7.58—7.59	7.33—7.34
Zab 1911. októberre	8.06—8.07	8.02—8.03

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távíráti tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 4.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.20—10.30
76	—	—	—	10.30—10.40
77	—	—	—	10.40—10.50
78	—	—	—	10.50—11.60

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.10—10.20
Rozs	—	—	—	8.00—8.10
Árpa	—	—	—	7.50—7.60
Zab	—	—	—	7.25—7.35
Tengeri	—	—	—	7.60—7.70

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Augusztus 4.

Magyar aranyjárdék $4\frac{1}{2}\%$	111.30
Magyar koronajárdék $4\frac{1}{2}\%$	91.—
Magyar koronajárdék $3\frac{1}{2}\%$	80.20
Magy. földteherm. kötvény $4\frac{1}{2}\%$	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeregyársorsjegy kölcsön	220.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Osztrák járadék papirban	92.20
Osztrák járadék ezüstbe	93.90
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák koronajárdék $4\frac{1}{2}\%$	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.50
Magyar hitelbank-részvény	843.—
Osztrák hitelintézeti részvény	660.—

Osztr.-magy.-államvasuti részvény	777.50
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.01
Német birodalmi márka	117.27 $\frac{1}{2}$
London vista	240.15
Páris vista	95.10
30 márkás arany	28.48

Kőbányai sertés piac.

Aug. 4

Augusztus 3. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) — 152 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 164—168 fillérig.

Sertéselészeti: 1911. évi augusztus hó 1. napján volt készlet 27830 drb. — 1911. augusztus hó 1. én felhajtott 297 drb. — 1911. augusztus 2-án elszállított 143 drb. — 1911. aug. 3. napjára maradt készletben 27903 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. augusztus hó 5-én és 6-án,
a budapesti **ROYAL**
nagy mozgószínház előadásai.

Sláger! Mulattató!

A páros szöktetés
vagy öreg ember nem vén ember.

Nagy parodisztikus vigjáték, előadva a legelőkelőbb amerikai színművészek által. Személyek: Valter gazdag földbirtokos. Alfréd, fia. Jenni, özvegy. Lili, leánya. Pap. Pincér. Szakácsnő.

A műsor többi mellékkepei:

1. Monszerát a Pireneuszokon. Természetes felvétel.
2. A titkos vizes korsó. Indiai dráma.
3. Automata mint soffőr. Látványos mulattató.
4. Az ő gyermeke. Dráma.
5. Az ezredes parancsa. Rendkívül mulatságos.
6. Páros szöktetés.
7. Állatszoliditók, mint vetélytársak. Nagy kiállításos látványos dráma.
8. Bandika mint tolvajfogó. Rendkívül mulattató.

Este 7 órától 8 óráig I. rendű zenehangverseny a nyári színház előcsarnokában.

Előadás kezdete este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók nappal a Téli színház pénztáránál. Este 7 órától a Nyári színházban.

A saját tulajdonát képező nagy monopól képek előadásai augusztus 15-én veszik kezdetüket, melyek közt színre kerül a jövő idény legérdekesebb ujdonsága

A 41 fok melegben izzadó bus szalma-özvegy és a vig szobacica.

Rendkívül mulattató bohózat 3 felvonásban.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, szombaton 1911. augusztus 5-én:

1. Nubia vad törzsei között. Természetutáni felvétel. —
2. Jael és Sisera. Bibliai dráma Színezett felvétel. —
3. Egy vig szoborleplezés. Komikus. —
4. Bányász esztrák. Elekték. —
5. Kőműves sztrájk. Kacagtató. —
6. Egy tanuló álma. Szenzációs sláger kép. —
7. Vokurka övölt egy kastélyt. Nevettető.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Párhelytől kezdve 1 kor. Zártszék 1 kor. I-III hely 80 fillér, IV-IX hely 60 fill., X-IX hely 20 fill.

A hölgyek követnek a nézőtérre kalap nélkül megjelölve

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadsg-tér mellett.)

Ma, szombaton 1911. augusztus 5.

- Szenzációs nagy detektív műsor. Második ciklus. 1. Nick Carter a pénzhamisító. — 2. Anarkisták a hajón. — 3. A véres kéz. — 4. Detektív az alpesi menházban. — 5. Nick Carter a gyermekrabló. — Frakkos betörők. — 7. Desperado, a féltelmes seiv.

Előadások 4. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

NYILTÉR.*

Saldakonista

(férfi vagy nő),

ki a magyar és német nyelvet
birja és ügyes gépiró azonnali
belépésre kerestetik.

BING EDE

bor- és szeszesital nagykereskedő

ARAD.

3482

Világhírű
amerikai
és angol

sandalcipők

Óriási választékban, előnyös
nyári áron árusít, csak

Kutányi J.

Arad, Vörösmarthy-utca 1. Telefon 335.

Költözők figyelmébe!

— Telefon 250. szám. —

Értesitem a t. szállító közönséget, hogy hosszú évek óta a Petőfi-utcában volt butorszállítási üzletemet 1911. évi augusztus 1-ével Deák Ferenc-utca 36. szám alá, Mairovitz háza helyezem át.

Ajánlom ezuttal 6, 8 és 10 méter hosszú zárt, belül kárpitozott tiszta butorszállító kocsijaimat úgy helybeli, mint a legtávolabb eső vidékre történendő költözéseknél. Vállalok mindennemű fuvarozást és átköltöztetést a vasútra és vidékre, nyitott, ruganyos kocsikon is teljes jótállás mellett.

Kérve a t. közönség további támogatását, kiváló tisztelettel

Éliás Lipót Fia

butorszállító

3278

Deák Ferenc-utca 36. szám.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.

(Mairovitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kiváló figurális és dekoratív

szobrász munkákat

a. m.: portrékat természet és fénykép után, síromlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, terakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legelőkelőbb ártért. 4407

Használt boroshordók.

Tíz darab jó állapotban levő 18—20 hektoliteres boroshordó

3407

eladó.

Megtekinthető

Kende Ferenc-nél

Ménés.

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar
építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkálatokat, úgymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2631

építész.

Női lüszter, gummi és tavaszi felöltőt már 10 kor.-tól

vehet nagy választékban

Schwartzberger Manó

női confection áruházában 2671

ARAD, Vörösmarty-utca 3.

Őszi újdonságok naponta érkeznek.

Husserl Manó

Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.

Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készít modern butor vereteket. Fémcsiszolás, galvanizálás. (Nikkelezés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 3341

Galvanoplasztikai munkák

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállít 1780

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Nagymennyiségű maculatura
Jutányos áron
eladó.

10,000 pár különféle **CZÍPŐ**

előrehaladott saison miatt, ugyszinte kalapok és divatcikkék hallatlan

olcsón kerülnek eladásra.

Valódi

amerikai és angol sandal

még eddig nem létezett árakban.

20-25 csak K. 3.50 35-38 csak K. 5.80

26-28 „ „ 4.— 40-42 „ „ 6.60

29-34 „ „ 4.80 43-46 „ „ 6.75

877

Csak

Korányi Jenőnél

Szabadság-tér 3. szám.

Ingyen javítom a nálam vásárolt cipőket.

Alkalmi vételek és eladások ékszer tárgyokban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

27 hold

Szántóföld

a rajta levő tanyaépületekkel és 3 hold termőszöllővel hosszabb időre azonnal

bérbeadó,
esetleg örök áron

eladó.

Értekezhetni: Dr. Schmidt János tanárnál Arad, Tökölly-tér 6. szám II. em., vagy Pécskaszenttamáson a vasuti állomástól 15 percrenyire fekvő tanyán. 3419

Intézeti fehérneműk

leányok és fiúk részére,

teljesen előírás szerint,

legfinomabb minőség,

izlésesen kiállítva, eddig

még nem létezett olcsó

:: áron kaphatók. ::

Kivánságra költségjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Maradék-vásznak

tiszta cérna, irlandi, métere 72 krajcár, vékonyabb 80 krajcár.

Chiffon-maradékokban, mosott madapolan métere 64 fillér — kitűnő minőség — minden fehérnemű-fé.ére jól használható. 1861

Angol fonal-vászon

kiváló, finom, jó minőség métere 64-66 fillér. — Még nem létezett olcsó árak. — Bármely kelengyéhez használható.

Rendkívül kedvező alkalom maradékokban!

Üzletünkben mostanában nagyon sok maradék gyűlt össze, nevezetesen: mosóvászon, mosó delainek, gyapjú delainek, sephyrek, szövetselmék, gyermekruhák alkalmas szövetek versenyen kívüli :: olcsó áron. ::

Szőnyeg-maradékok

:: rendkívül olcsón. ::

Ezen rovatban minden szöveg-
szeri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 28.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a szövegben a szöveg előf — vagy levélbélyegekben. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, választékosan esztendő. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban előzetesen jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratra díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

LEVELEZÉS.

Arad 18.

kívánt címre posterestante levél a postán. 3501

„Első szerelem“

jellege alatt illetőnek levele van a kiadóhivatalban. Kérem azt átvenni. 8488

„Szórakozás.“

Dacára, hogy — mint mondja — már nem piros az arca és Pubinak sem nevezhető, írok Önnek és kérem, hogy e lap „Levelezés“ rovatában a megismerkedés módzatait velem közölje. „Vigkedélyű.“ 5035

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-3326

OKTATÁS.

Javító, pót-

és magánvizsgálatokra mérsékelt díjazás mellett előkészít az Izt. Fiúinternátus. Arad, (Chorin Áron-utca 1. 3390

Tanítónő-jelölteket

magánúton való előkészítésre jó állás mellett szívesen elvállalok. Bővebb értekezést Arad, Vécsey-utca 7. szám alatt. Okl. felső nép- és polgári iskolai tanárnő. 3438

ALKALMAZÁST NYER.

Egy fiatal

vegyesszakmában jártas segédet keresek. Reisz József, Simánd. 3464

Keresek segédet

ki a vas-, rövid- és norinbergi áru szakmában jártas. Ajánlatok Weiszberger Lipót címére Honcztőre küldendők. 8490

Mérlegképes könyvelő

azonnali belépésre kerestetik, d. u. foglalkozásra. Német levelezésben jártas előnyben részesül. Ajánlatok Pichler Sándor Arad, Szabadság-tér 1. sz. intézendők. 8504

Gépirónő,

ki a magyar és német levelezésben jártas és irodai gyakorlattal bír, a textilgyárban felvétetik. Gyorsíró előnyben részesül. 8887

Csomagoló leány

felvétetik Rozsnyai Mátyás gyógyszerárban Arad, Eötvös-utca. 8485

Teljesen

felszerelt gazdaságba felvétetik egy magyar gazda, aki a román nyelvet tökéletesen bírja. Cím a kiadóhivatalban. 3489

Lakatos tanulók

felvétetnek Komjáthy István épület lakatosmesternél Arad, Vécsey-utca 6. 3492

Keresek

augusztus 15-re ügyes fűszer- és rövidáruban jártas izraelita valásu segédet, ki a román nyelvet is bírja, ajánlatában igényei megjelölendők. Berkovits Hermann Brád. 3435

22—26 éves,

a női konfekcióhoz értő ügyes főfős segédet keresek azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 3441

ALKALMAZÁST KERES.

Felügyelői

vagy más bizalmi állást keres legjobb referenciával bíró idősebb zsidó férfi. Messer Illés Varjassy-utca 18. 3309

Kárpitos és díszítő

jutányos árak mellett ajánlkozik helyben és vidékre. Leeb József, Tökölly-tér 2 sz. 3477

Német kisasszony

ki a gyermekgondozásban, valamint mindenféle házi kézi munkában jártas, mint gyermekkeresésznő állást keres. Ziggel Hedvig Honcztő, Cementgyár. 3494

Egy-két gyermek mellé

ajánlkozik egy szerény igényű úri leány, jó bizonyítvánnyal. Szíves megkeresést kér Kohn Juliska, Karácsonyi Márton címén Arad, Weitzer J.-u. 8. 3500

Egy németországi

kisasszony jó bizonyítványokkal nevelőnői állást keres jobb családnál. Levelek „Németországi kisasszony“ jellegére a kiadóba kéretnek. 8486

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

november 1-ére egy modern 3 szobás lakást fürdőszobával. Cím a kiadóban. 8448

KIADÓ LAKÁS.

Házi urak!

Akinek kiadó lakása van, a leggyorsabban adhatja ki akkor, ha azt az Aradi Közlönyben hirdeti.

Kiadók

Deák Ferenc-utca 89. szám alatt újonnan épült modern udvari, kisebb nagyobb lakások. Szeptember vagy november 1-re kiadó. Értekezhetni lehet ugyanott, a házfelügyelővel, vagy a tulajdonossal 4-től 7-ig. 3411

Kiadó.

Rákóczi-utca 25. sz. alatt most épült házban négy utcai szobából előszobából és szükséges mellék-helyiségekből álló teljesen különálló, kényelmes, modern urilakás. Bővebbet ugyanott, vagy telefon 464. 3392

Kiadó lakás.

Szép 3 szoba, konyha, élettár stb. szeptember hó 1-től. Esetleg fentartással november 1-re Andrányi Károly-utca 1. sz. 8501

Lakás.

Udvari II. emelet 3 szoba, fürdőszoba. Neuman-palotában november 1-re kiadó. Bővebbet a ház-mesternél. 3502

Szabadság-tér

3. sz. a. II. em. nagy, 6 ablakos utcai, egészen újonnan előállított modern lakás kiadó. Villany- és gázvilágítás stb. 3487

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerrel. II-3329

ÜZLETEK.

Kiadó nagy üzlethelyiség.

Tökölly-tér Tabakovits házban lévő nagy sarok-üzlethelyiség, az utcára hat tágas nyílással, pincehelyiséggel együtt azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 3505

Egy kereskedés

vegyeskereskedéssel egyben, más vállalat miatt jutányosan átadó. Cím a kiadóban. 3484

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

egy darab teljesen új 20 hektoliter ürtartalmú víztartány hozzátartozó 8 méter magasságu lábbal. Bővebbet Weisz Jenő lakatosnál Andrássy-tér 9. 3309

Automobil

Puch gyártmány 2 személyre, 8 lóerős, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3444

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-3302

1-debox 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta 100 drb. 1 kor. Salicillal telített valódi pergament papír kapható Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2551

10 koronától kezdve

férfi fűző, bokszt cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizományraktárak Csermön és Piskin. 8451

Lampionok

10, 16, 24, 30 és 40 fillér. **Confetti** 100 csomag 6 K., 1000 csomag 42 korona. Ingusz I. és fia könyv- és papirkereskedésében Arad, főúter Andrássy-tér 16., fióktüzet Weitzer János-utca. 555

INGATLAN.

Ház eladó

vidéken bolt vagy korcsmának alkalmas. Bővebbet Tarkó Mihály-nál Radnai-ut 9. sz. Arad. 8482

Kovácsüzem

a motor megálló mellett egy 4 katasztrális hold szőlő betegség miatt eladó. Értekezhetni lehet Lipót-utca 3a. 3398

Magánház.

Két utcai szoba, előszoba, konyha, pince kamara befásított udvar és gyümölcsös kert, eladó. Demeter-utca 112 B. szám. 3449

Bél (Biharmegyében)

a főtéren egy szép épület, üzlethelyiséggel és melléképületekkel más vállalat miatt azonnal eladó. Zeller Jakabné, tulajdonos. 3499

Kiszentmiklóson

egy ház, melyben kávéház és vendéglő van üzemben, 8 tekeasztal, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3481

Drága szörmeit

védje meg Vojtek és Weisz molypusztítójával. II-3327

KÜLÖNFÉLE.

Előkelő özvegy úri nő

1—2 iskolás kis leányt elfogad gondos ellátás, zongora használat. Bővebbet: szíveségből Rosenblüh cégnél. 3438

Pensió 3400

elsőrendű kapható úri családnál. Ebédkosztot családoknak kiadok. Erzsébet-körut 37. II. em. 15. ajtó.

Tettes baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. 3506

Kerékpáros

Gyorsfutár vállalat. Telefon 848. 8448

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban 2014

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (uzárta)